

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἑβδομος

Συνδρομὴ ἰτηρία: Ἐν Ἑλλάδι πρ. 10, ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ πρ. 20.—Αἰ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ
1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησιαί.—Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

29 Ἀπριλίου 1879

Σφραγίς
ΔΑΣΜΟΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ἈΝΑΤΩΛΙΚΟΥ
ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου]

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ
ἐν ἡμέραις ὀγδοήκοντα.

[Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν.—Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνίξις (δὲ σελ. 241).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ΄.

Ἔστω περὶ παντοίων ὁ λόγος, κατὰ τὸν μεταξὺ Σιγγαπόρης καὶ Χόγγ-Κόγγ διάπλου.

Ἐκτοτε ὁ Πονηρίδης καὶ ὁ Φίξ συχνάκις συνηθήθησαν, ἀλλ' ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ ἦτο πάντοτε λίαν ἐπιφυλακτικὸς ἀπέναντι τοῦ συνοδοιπόρου του, οὐδ' ἀπεπειράθη πλέον νὰ παραγγάγῃ αὐτὸν εἰς λόγους. Ἄπαξ δὲ μόνον ἡ δις εἶδε τὸν κ. Φόγγ, ὅστις διέμενε συνήθως ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ἀτμοπλοίου, συντροφύων τὴν κ. Ἀουδὰ ἢ παίζων οὐστὶ κατὰ τὴν ἀδιάπτωτον αὐτοῦ συνήθειαν.

Ὁ Πονηρίδης, ἐξ ἑτέρου, ἤρξατο σπουδαίως μελετῶν τὴν παράδοξον συγκυρίαν, ἧτις ἔφερε καὶ πάλιν τὸν Φίξ εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου του. Ἦν δ' ἀληθῶς τὸ πρᾶγμα περιέργον, καὶ ἤξιζε τὸν κόπον νὰ σκεφθῇ τις περὶ τοῦ μειλιχίου καὶ ὑποχρεωτικοῦ ἐκείνου κυρίου, ὅστις ἀπαντᾷται μὲν κατ' ἀρχὰς ἐν Σουέζ, ἐπιβιβάζεται δὲ κατόπιν ἐπὶ τῆς Μογγολίας, ἀποβιβάζεται εἰς Βομβάην, ὅπου λέγει ὅτι θέλει διαμείνει, καὶ ἀνευρίσκειται πάλιν ἐπὶ τοῦ Ραγγούν, πλέων πρὸς τὸ Χόγγ-Κόγγ, ἀκολουθῶν δηλ. κατὰ πόδας τὸ δρομολόγιον τοῦ κ. Φόγγ. Παράδοξος τοῦλάχιστον, ἂν μὴ τι ἄλλο, ἦν ἡ σύμπτωσις αὕτη. Τίνα παρηκολούθει ὁ Φίξ οὗτος; Ὁ Πονηρίδης εὐχαρίστως ἐστοιχημάτιζε τὰ σκανδάλια του,—

ἀτινα ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ἐφόλαττεν—ὅτι ὁ Φίξ θ' ἀνεχώρει πάλιν ἐκ τοῦ Χόγγ-Κόγγ συγχρόνως μετ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἴσως ἀτμοκινήτου.

Ἀλλὰ κ' αἰῶνα ὄλον ἂν ἐσκέπτετο ὁ Πονηρίδης, οὐδέποτε θὰ ἐμάντευε τὴν ἀληθῆ τὸ ἀστυνομικὸν πράκτορος ἀποστολήν, οὐδὲ θὰ ἐφαντάζετο ὅτι ὁ Φιλέας Φόγγ ἐκυνηγεῖτο ὡς κλέπτης περὶ τὴν ὑδρόγειον. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἐπιζητεῖ συνήθως παντὸς πράγματος τὴν ἐξήγησιν, ἰδοὺ πῶς, ἐξ αἰφνιδίας ἐμπνεύσεως, ἐξήγησεν ὁ Πονηρίδης τὴν διαρκῆ παρουσίαν τοῦ Φίξ, καὶ πρέπει νὰ δηλολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐρμηνεία του ἦτο ἀρκούντως εὐλογοφανής. Ὁ Φίξ κατ' αὐτὸν οὐδὲν ἄλλο ἦτο οὐδὲ ἡδύνατο νὰ ἦτο, ἢ ἀπόστολος τῶν μελῶν τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου, ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ τὰ ἔγχη τοῦ Φιλέα Φόγγ παρὰ τῶν συνεταίρων του, ὅπως βεβαιώσῃ τὴν ἀκριβῆ καὶ κατὰ τὰ συμφωνηθέντα ἐκπλήρωσιν τοῦ στοιχήματος.

— Αὐτὸ εἶνε! βεβαίως, αὐτὸ εἶνε! ἐπανελάμβανε καθ' ἑαυτὸν ὁ χρηστὸς νέος, ὑπερήφανος ἐπὶ τῇ ὀξυνοίᾳ του. Εἶνε κατάσκοπος, τὸν ὅποιον ἔστειλαν οἱ κύριοι οὗτοι κατόπιν μας! Ταπεινὸν, ἀναξιοπρεπέες! Νὰ κατασκοπεύσουν τὸν κ. Φόγγ, τόσον ἐντιμὸν ἄνθρωπον! Ἄ! κύριοι ἀναμορφωτικοί. . . Ὁὰ μᾶς τὸ πληρώσετε αὐτό!

Καταχαρεῖς ὁ Πονηρίδης ἐκ τῆς ἀνακαλύψεώς του, ἀπεφάσισεν ἐν ταῦτοις νὰ μὴ εἴπῃ τί εἰς εἰς τὸν κύριόν του, φοβούμενος μὴ οὗτος δικαίως πειραχθῆ ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν δυσπιστίας τῶν συναδέλφων του, ἀλλὰ νὰ ἐμπαίξῃ ὅμως, περιστάσεως δοθείσης, τὸν Φίξ, δι' ὑπαινιγμῶν, χωρὶς νὰ προδοθῆ.

Τὴν τετάρτην, τριακοστὴν Ὀκτωβρίου, μετὰ μεσημβρίαν, τὸ Ραγγούν εἰσέπλεεν εἰς τὸ στενὸν τῆς Μαλάκκας, τὸ χωρίζον τὴν ὁμώνυμον χερσόνησον ἀπὸ τῆς Σουμάτρας. Ὁρεινὰ δέ, ἀπότομα καὶ γραφικώτατα νησίδρια ἐκρυσταίνοντο εἰς τοὺς ἐπιβάτας τὴν θέαν τῆς μεγάλης νήσου.

Τὴν ἐπαύριον, κατὰ τὴν τετάρτην ὥραν τῆς πρωτῆς, προτρέχον τὸ ἀτμοπλοῖον ἡμίσειαν ἡμέραν τοῦ κεκανονισμένου χρόνου, προσήγγιζεν εἰς Σιγγαπόρην, ὅπως ἀνανέωσῃ τὴν προμήθειαν τῶν ἀνθρώκων του, ὁ δὲ Φιλέας Φόγγ ἀνέγραψε τὸ κέρδος αὐτὸ εἰς τὰς δέλτους του, καὶ ἀπέβη

τὴν φορὰν ταύτην εἰς τὴν Ξηράν, συνοδεύων τὴν κ. Ἄουδά, ἥτις ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ περιπατήσῃ ἐπὶ τινὰς ὥρας.

Ὁ Φίξ, εἰς τὴν πᾶσα πράξις τοῦ Φόγ ἐφάνετο ὑποπτος, παρηγολήθησεν αὐτὸν ἀπαρατήρητος, ὁ δὲ Πονηρίδης, γελῶν ἐνδομύχως πρὸς τὰ πονηρεύματα τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου, μετέβη εἰς ἀγορὰν τῶν συνήθων.

Ἡ νῆσος τῆς Σιγγαπόρης οὔτε μεγάλη εἶνε οὔτ' ἐπιβάλλουσαν ἔχει τὴν θέαν, στερουμένη ὁρέων, ἥτοι χαρακτηριστικῶν γραμμῶν. Καίτοι ὅμως ἰσχνή, εἶνε χαριστάτη, ἀποτελεῖ δὲ κήπον, διατεμνόμενον ὑπὸ ὠραίων ὀδῶν. Εὐμορφον ὄχημα, συρόμενον ὑπὸ τῶν κομψῶν ἐκείνων ἵππων, οἵτινες εἰσῆχθησαν ἐκ τῆς Νέας Ὀλλανδίας, μετήγαγε ταχέως τὴν κ. Ἄουδά καὶ τὸν Φιλέαν Φόγ ἐν μέσῳ συστάδων στιλποφύλλων φοινίκων καὶ κερυφυλλεῶν, ὧν τὸ κάρφος ἀποτελοῦσιν αὐτοὶ τοῦ ἡμιανοίκτου ἀνθους οἱ κάλυκες. Θάμνοι πεπερίδων ἀντικαθίστων ἐκεῖ τὰς ἀκανθώδεις αἰμασιάς τῶν εὐρωπαϊκῶν πεδιάδων· σαγυτοδένδρα δὲ καὶ κολοσσιαῖαι λαμπρόκομοι πτέριδες ἐποίκιλλον τὴν θέαν τῆς τροπικῆς ἐκείνης χώρας· καὶ μοσχοκαρύαι στιλποφύλλοι ἐπλήρουν τὸν ἀέρα διὰ τοῦ ὀξέος αὐτῶν ἀρώματος. Ὁμάδες εὐσταλῶν καὶ μορφαζόντων πιθήκων ἐπλήρουν τὰ δάση, ὑπῆρχον δὲ πού καὶ τίγρεις εἰς τὰς λόγχμας. Δὲν θέλει δ' ἐκπλαγῆ ὁ ἀναγνώστης, ἀκούων ὅτι ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ, τῇ σχετικῶς μικρᾷ, δὲν καταστράφησαν ἔτι μέχρι τοῦ τελευταίου τὰ σαρκοθώρα ταῦτα θηρία, ὅταν μάθῃ ὅτι ἔρχονται ἐκ Μαλάκκας, διανηχόμενα τὸν πορθμῶν.

Διαδραμόντες τὴν ἐξοχὴν ἐπὶ δύο ὥρας, ἡ κ. Ἄουδά καὶ ὁ συνοδός της—ὅστις ἐθεώρει σχεδὸν χωρὶς νὰ βλέπῃ—ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν, ἣν ἀποτελεῖ μέγας σωρὸς οἰκημάτων βαρέων καὶ χαμηλῶν, περικυκλωμένων ὑπὸ χαριστάτων κήπων, ἐν οἷς φύονται μάγγουστα, ἀνανάδες καὶ οἱ εὐχυμότατοι τοῦ κόσμου καρποί. Τὴν δεκάτην δὲ ὥραν ἐπέστρεψον εἰς τὸ ἀτμοκίνητον, ἀκολουθούμενοι πάντοτε, χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσωσι, παρὰ τοῦ ἀστυνομικοῦ πράκτορος, ὅστις ἠναγκάσθη καὶ αὐτὸς νὰ μισθώσῃ ὄχημα πρὸς τοῦτο.

Ὁ Πονηρίδης ἀνέμενον αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ Ραγγούρ. Εἶχε δὲ ἀγοράσει δωδεκάδας τινὰς μαγγούστων, χονδρῶν ὡς μέτρια μῆλα, βαθύφαιον μὲν ἐχόντων ἐξωθεν, πορφύρου δ' ἐνδοθεν τὸ χρῶμα, καὶ ὧν ἡ λευκὴ σὰρξ, ἀναλυομένη μεταξὺ τῶν χειλέων, παρέχει ἀνέκφραστον ἀπόλαυσιν εἰς τοὺς ἀληθεῖς ὀσφάγους· τοὺς καρπούς τούτους εἶχε τὸ εὐτύχημα ὁ Πονηρίδης νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν κ. Ἄουδά, ἥτις πύχαριστήσεν αὐτὸν μετὰ πολλῆς χάριτος.

Τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τὸ Ραγγούρ, παραλαβὸν τοὺς ἀναγκαιούοντας αὐτῷ ἀνθρακας, ἔλυε τ' ἀπόγεια, καὶ μετὰ τινὰς ὥρας οἱ ἐπιβάται

δὲν διέκρινον πλέον τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς Μαλάκκας, ἥς τὰ δάση τρέφουσι τὰς ὠραιότερας τίγρεις τῆς γῆς.

Χίλια τριακόσια περίπου μίλλια χωρίζουσι τὴν Σιγγαπόρην ἀπὸ τῆς νήσου τοῦ Χόγγ-Κόγγ, μικρᾶς ἀγγλικῆς χώρας, ἀπεσπασμένης τῆς σινικῆς ἀκτῆς. Ταῦτα δὲ συμφέρουν εἶχεν ὁ Φιλέας Φόγ νὰ δανύσῃ εἰς ἐξ τὸ πολὺ ἡμέρας, ἵνα ἐπιβιβάσθῃ ἐν Χόγγ-Κόγγ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, ὅπερ ἀνεχώρει τὴν 6 Νοεμβρίου εἰς Ἰοκοχάμαν, ἕνα τῶν κυριωτέρων λιμένων τῆς Ἰαπωνίας.

Τὸ Ραγγούρ εἶχε πολὺ φορτίον. Ἐν Σιγγαπόρῃ δὲ εἶχον ἐπιβιβάσθῃ πολυάριθμοι ἐπιβάται, Ἰνδοί, σεϋλανοί, σῖναι, μαλαῖοι, καὶ πορτογάλλοι, ὧν οἱ πλείστοι κατεῖχον δευτέρας θέσεις.

Ὁ καιρὸς, γαλήνιος τέως, μετεβλήθη κατὰ τὸ τελευταῖον τῆς σελήνης τέταρτον, καὶ ἡ θάλασσα ἐξωγκώθη· ὁ δὲ ἀνεμὸς ἐπνευσεν ἐνίοτε σφοδρότατος, ἀλλ' εὐτυχῶς μεσημβρινοανατολικός, ὅπερ ἐβοήθει τὴν πορείαν τοῦ σκάφους. Ὁ σάκις μάλιστα ἦτο πρόσφορον, ὁ κυβερνήτης διέτασσε τὴν ἀναπέτασιν τῶν ἱστιῶν. Τὸ Ραγγούρ, καταρτισμένον ὡς πάρων, ἐπλευσε πολλακίς διὰ τῶν δύο δολῶνων καὶ τοῦ ἀκατίου του, ἡ δὲ ταχύτης του κῦξῃσεν ὑπὸ τὴν διπλῆν ἐπίδρασιν τοῦ ἀτμοῦ καὶ τοῦ ἀνέμου. Οὕτω παρεπλεύσθησαν, ἐπὶ συχνῶν καὶ ἀλλεπαλλήλων, πολλακίς δὲ ὀχληροτάτων κυμάτων, αἱ ἀκταὶ τοῦ Ἀννάμ καὶ τῆς Κοχιγκίνης.

Αἰτία ὅμως τῆς ὀχληρότητος τοῦ πλοῦ ἦτο τὸ σκάφος μᾶλλον ἢ ἡ θάλασσα, καὶ κατὰ τοῦ ἀτμοπλοίου ἰδίως ἐπρεπε νὰ παραπονῶνται οἱ ἐπιβάται. ὧν οἱ πλείστοι ἠσθένησαν.

Ἀληθῶς, τ' ἀτμόπλοια τῆς Ἰνδικῆς ἐταιρίας, ἅτινα διαπλέουσι τὰ ὕδατα τῆς Σινικῆς, ἔχουσι σπουδαῖον περὶ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν ἐλάττωμα. Ἡ σχέσις τοῦ ἐκ τῆς φορτώσεως βυθίσματος αὐτῶν πρὸς τὸ βάθος τῶν ὑπελογίσθη κακῶς, καὶ ἐκ τούτου ἀσθενεστάτην ἔχουσι τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν ἀντίστασιν. Ὁ κλειστός καὶ ἀδιάβροχος ὄγκος αὐτῶν εἶνε ἀνεπαρκής. Πνίγονται, κατὰ τὴν ναυτικὴν ἔκφρασιν, καὶ τούτου ἐνεκεν ὀλίγα μόνον κύματα, εἰσελαύνοντα ὑπὲρ τὸ σκάφος, μεταβάλλουσι τὴν ἰσοσταθμίαν των. Οὕτω δὲ τὰ πλοῖα ταῦτα εἰσὶ κατώτερα,—ἂν οὐχὶ κατὰ τὰ κινήτρια καὶ ἀτμογόνα αὐτῶν μηχανήματα—τῶν τύπων τῶν γαλλικῶν Διαπορθμεύσεων, ὅποια ἡ *Ἀυτοκράτειρα* καὶ ὁ *Καμβόϊ*. Ἐνῶ, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν μηχανικῶν, δύνανται τὰ ἀτμόπλοια ταῦτα νὰ ἐπιβιβάσωσιν ὄγκον ὕδατος ἴσον πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῶν βάρος, χωρὶς νὰ βυθισθῶσι, τ' ἀτμοκίνητα τῆς Ἰνδικῆς ἐταιρίας, ἡ *Γολγόνθη*, ἡ *Κορέα* καὶ τὸ *Ραγγούρ* οὐδὲ τὸ ἕκτον τοῦ βάρους των δύνανται νὰ ἐπιβιάσωσι χωρὶς νὰ καταποντισθῶσι.

Διὰ τοῦτο δέ, ἐν κακοκαιρίᾳ, ἠναγκάζετο τὸ Ραγγούρ νὰ λαμβάνῃ πλείστας προφυλάξεις,

καὶ ν' ἀνακωχέη πολλακίς, πλέον δι' ὀλίγου μόνον ἀτμοῦ. Ἡ χρονοτριβὴ αὕτη οὐδαμῶς ἐφάνετο ἀνησυχοῦσα τὸν Φιλέαν Φόγ, ἀλλ' εἰς μεγίστην ἐνέβαλλε τὸν Πονηρίδην ἀγανάκτησιν. Κατηγόρει τότε τοῦ κυβερνήτου, τοῦ μηχανικοῦ, τῆς ἐταιρίας ὀλοκλήρου, καὶ ἔστειλεν εἰς τὸν διάβολον πάντας τοὺς ἀναλαμβάνοντας τὴν μεταγωγὴν ἐπιβατῶν. Ἴσως δ' ἀφορμὴ τῆς ἀγανακτικῆσός του ἦτο πῶς καὶ τὸ ἀερίοφως ἐκεῖνο, ὅπερ ἔκαιεν εἰς λογαριασμὸν του ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Σέβιλ-Ρόου.

— Βιάζεσθε λοιπὸν πολὺ νὰ φθάσετε εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ; ἠρώτησεν αὐτὸν ἡμέραν τινα ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ.

— Ἐννοεῖται, βιαζόμεθα, ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης.

— Νομίζεις, ὅτι ὁ κ. Φόγ σπεύδει νὰ ἐπιβιβάσθῃ εἰς τὸ ἀτμοκίνητον τῆς Ἰοκοχάμας;

— Φοβερὰ!

— Πιστεύεις λοιπὸν τώρα εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ κόσμου;

— Ἐντελῶς. Καὶ σεις, κύριε Φίξ;

— Ἐγώ. . . διόλου.

— Ἀφῆστέ τ' αὐτὰ! ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης καμνύων τοὺς ὀφθαλμούς.

Αἱ λέξεις αὗται κατέστησαν σκεπτικὸν τὸν ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον, καὶ τὸν ἀνησύχησαν, χωρὶς καὶ αὐτὸς νὰ γνωρίζῃ τὸ διατί. Τὸν εἶχεν ἄρα ἐννοήσει ὁ γάλλος; Δὲν ἤξευρε τί νὰ ὑποθέσῃ. Πῶς ὅμως ἦτο δυνατόν ν' ἀνακαλύψῃ ὁ Πονηρίδης τὴν ιδιότητά του, ἣν αὐτὸς μόνος ἐγνώριζε; Καὶ ὅμως διημιλῶν ὁ Πονηρίδης ὅπως ὠμίλησεν, εἶχε βεβαίως ἐπιλογισμὸν τινα.

Ἡμέραν τινα μάλιστα ὁ χρηστός νέος προσέβη καὶ περαιτέρω, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, μὴ δυνηθεὶς νὰ κρατήσῃ τὴν γλῶσσάν του.

— Εἰπέτε μου, κύριε Φίξ, ἠρώτησε πονηρῶς τὸν συνοδοιπόρον του, μήπως θὰ ἔχωμεν τὴν ἀτυχίαν νὰ σᾶς χωρισθῶμεν, ὅταν φθάσωμεν εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ;

— Τῇ ἀληθείᾳ. . ., ἀπήντησεν ἀμηχανῶν ὁ Φίξ, δὲν ἤξεύρω. . . ἴσως. . .

— Τί εὐτύχημα νὰ ἤρχεσθε μαζί μας! Ἐλάτε τώρα! Δὲν ἤμπορεῖ ἕνας πράκτωρ τῆς Ἰνδικῆς ἐταιρίας νὰ σταματήσῃ καθ' ὁδόν! Σεῖς πρῶτα ἐπηγαίνατε μόνον ἕως τὴν Βομβάην, καὶ ὅπου καὶ ἂν ἦνε θὰ εὐρεθῆτε εἰς τὴν Κίναν! Ἡ Ἀμερικὴ δὲν εἶνε μακρὰν, καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἕως εἰς τὴν Εὐρώπην εἶνε δύο βήματα!

— Ὁ Φίξ προσέβλεπεν ἀτενῶς τὸν εἰς αὐτὸν διημιλοῦντα, ὅστις εἶχε τὸ ἦθος προσπνέστατον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ γελᾷ μαζί του. Ἄλλ' ἐκεῖνος, εὐδιάθετος ὧν, τὸν ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους: «Πόσα ἐκέρδαιεν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός σου».

— Κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀπήντησεν ἀταράχως ὁ Φίξ. Ἄλλ' ἐννοεῖς, ὅτι δὲν ταξιδεύω μ' ἔξοδά μου.

— Ὅσον δι' αὐτό, ἤμην βέβαιος! ἀνέκραξεν ὁ Πονηρίδης, γελῶν ἔτι μᾶλλον.

Ἀψέαντος τοῦ διαλόγου, ὁ Φίξ κατέβη πάλιν εἰς τὸν θαλαμίσκον του καὶ ἤρξατο σκεπτόμενος. Προδήλωσε τὸν εἶχον μαντεύσει, οὕτως δὲ ἢ ἄλλως εἶχεν ἀναγνωρίσει ὁ γάλλος, ὅτι ἦτο ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος. Ἀνεκοίνωσεν ὅμως τοῦτο εἰς τὸν κύριόν του; αὐτὸς δὲ τί μέρος ὑπεκρίνετο καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν; ἦτο συνένοχος ἢ ὄχι; Εἶχεν ἀνακαλυφθῆ καὶ ἐπομένως ἀποτύχει τὸ στρατήγημα; Ὁ πράκτωρ διήγαγεν ὥρας τινὰς ἐν μεγίστῃ ἀμηχανίᾳ, ὅτε μὲν ὑπολαμβάνων ἀποτυχοῦσαν ἐντελῶς τὴν ἐπιχειρησίν του, ὅτε δὲ πάλιν ἐλπίζων ὅτι ὁ Φόγ ἠγνώσει τὰ διατρέχοντα, καὶ μὴ γνωρίζων τέλος τί ν' ἀποφασίσῃ.

Ἐν τούτοις ἐγαλήνισσε κατ' ὀλίγον ἡ διανοία του, καὶ ἀπεφάσισε νὰ προσεγγίῃ εἰλικρινῶς πρὸς τὸν Πονηρίδην. Ἄν δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ συλλάβῃ τὸν Φόγ εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ, καὶ ἠτομαζέτο οὕτως νὰ καταλίπῃ ὀριστικῶς πλέον τὸ ἀγγλικὸν ἔδαφος, ὁ Φίξ ἀπόφασιν εἶχε ν' ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα εἰς τὸν Πονηρίδην. Καὶ ἂν μὲν ὁ ὑπὲρ τῆς ἦτο συνένοχος τοῦ κυρίου του, τότε οὗτος ἐγνώριζε τὰ συμβαίνοντα, καὶ τὸ σχέδιον τοῦ Φίξ ἦτο κατεστραμμένον πλέον ἀνεπιστρέπτει· ἂν δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς δὲν μετείχε τῆς κλοπῆς, τότε συμφέρον του θὰ ἦτο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν κύριόν του.

Τοιαύτη λοιπὸν ἦτο ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δύο ἐκείνων ἀνθρώπων, ὑπεράνω δ' αὐτῶν ἴστατο μεγαλοπρεπῶς ἀδιάφορος ὁ κ. Φόγ, διανύων μαθηματικῶς τὴν περὶ τὸν κόσμον τροχίαν του, καὶ οὐδῶλος ἀνησυχῶν περὶ τῶν στρεφόμενων κύκλων τοῦ ἀστεροειδῶν.

Καὶ ὅμως ὑπῆρχεν ἐγγύς του ἄστρρον τι, ὑπερ ἠδύνατο νὰ προσεγγίσῃ διαταράξεις τινὰς;—ὡς ἤθελεν εἶπει ἀστρονόμος—ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ εὐπατρίδου. Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο. Τὰ θέληγτρα τῆς κ. Ἄουδά οὐδεμίαν ἠσκουν ἐνέργειαν, πρὸς μεγίστην ἐκπλήξιν τοῦ Πονηρίδου, ἂν δὲ ὑπῆρχον διαταράξεις, ἦσαν πολὺ μᾶλλον δυσυπολόγιστοι τῶν διαταράξεων τοῦ Οὐρανοῦ, αἰτίνας ἤγαγον εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Ποσειδῶνος.

Διαρκῆς ἦτο ἡ πρὸς τὴν ἀπάθειαν ταύτην ἐκπλήξις τοῦ Πονηρίδου, ὅστις ἀνεγίνωσκεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τῆς νεαρᾶς γυναικὸς τὸσαύτην πρὸς τὸν κύριόν του εὐγνωμοσύνην. Ἀναντιρρήτως ὁ Φιλέας Φόγ εἶχε τῆς καρδίας τὸ ἠρωϊκὸν μόνον μέρος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ ἐρωτικόν. Αἱ δὲ τῆς ὀδοιπορίας πιθαναὶ περιπέτειαι οὐδ' ἐπιπολαίως ἐτάρασσον αὐτήν. Ὁ Πονηρίδης ὅμως διετέλει ἐν διαρκείᾳ ἀγωνία. Ἡμέραν τινα, σθηριζόμενος ἐπὶ τοῦ προτειγίσματος τοῦ μηχανοστασίου ἐθεώρει τὴν κραταιὰν μηχανήν, ἥτις παρεφέρετο ἐνίοτε, ὁσάκις, βιαίως αἴφνης προνευστίζοντος τοῦ πλοίου, ἡ ἐλιξὶς ἐστρέφετο ὑπερ

τά κύματα. Ὁ ἀτμός ἐξήρχετο τότε συρίζων διὰ τῶν ἐπιστομίων, καὶ τοῦτο προὔκαλει τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ χρηστοῦ νέου.

— Δὲν ἔχει ἀτύχῳ! ἀνέκραξε, δὲν περιπατοῦμεν διόλου! Ἔτσι τὰ κάμνουν οἱ ἄγγλοι! Νὰ ἦτο ἀμερικανικὸν πλοῖον, θὰ πετοῦσε ἴσως εἰς τὸν ἄερα, ἀλλὰ θὰ ἐπήγαινε γρηγορώτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ'.

Ἄκου ὁ Φόγ, ὁ Πονηρίδης καὶ ὁ Φίξ ἀσχοιοῦνται ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια.

Κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ διαπλοῦ ἡμέρας, ὁ καιρὸς ὑπῆρξεν ἀθλιος. Ὁ ἄνεμος ἦτο σφοδρότατος, καὶ πνέων διαρκῶς βορειοδυτικὸς παρεκάλυε τὴν πορείαν τοῦ ἀτμοκινήτου. Τὸ Ῥαγγούρ, ἀσταθὲς ἐξ ἑαυτοῦ, διετοίχει ἀφορήτως, οἱ δὲ ἐπιβάται δικαίως ἠγανάκτουν κατὰ τῶν μακρῶν ἐκείνων καὶ ναυτιωδῶν κυμάτων, ἅτινα ἤγειρεν ὁ ἄνεμος ἀπὸ τοῦ ἀναπεπταμένου πελάγους.

Τὴν τρίτην καὶ τετάρτην νοεμβρίου ἦτο σχεδὸν τρικυμία, ἡ δὲ λαίλαψ ἐμάστιζε λάθρως τὴν θάλασσαν. Τὸ Ῥαγγούρ ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ ἐπὶ ἡμίσειαν ὅλην ἡμέραν, κρατούμενον διὰ δέκα μόνον ἐλικοστρωφῶν, καὶ πλαγιάζον κατ' ἀνάγκην πρὸς τὰ κύματα. Πάντα τὰ ἱστία εἶχον συσταλῆ, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐσύριζε βιαίως ἡ λαίλαψ κατὰ τῶν ὑπολειπομένων ἁρμένων.

Ἡ ταχύτης τοῦ ἀτμοπλοίου ἠλαττώθη, ἐννοεῖται, ἐπιστηθῶς, ὑπελογίσθη δὲ, ὅτι ἤθελε φθάσει εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ εἰκοσιν ὥρας μετὰ τὴν κανονικὴν, καὶ βραδύτερον ἴσως, ἂν δὲν ἐκόπαιζεν ἡ τρικυμία.

Ὁ Φιλέας Φόγ προσέβλεπε μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ ἀπαθείας τὴν ἐκμανῆ ἐκείνην θάλασσαν, ἥτις κατ' αὐτοῦ ἰδίου ἐφαίνετο ἐξανασταῖσα. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐσκυθρώπασε τὸ μέτωπόν του, καὶ ὅμως εἰκοσάωρος βραδύτης ἠδύνατο νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν περιοδείαν του, σερουσα αὐτὸν τοῦ ἀτμοκινήτου τῆς Ἰοκοχάμας. Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ μὴ ἔχων νεῦρα, οὐτ' ἀδημονίαν ἠσθάνετο οὔτε ἀνίαν. Ἐφαίνετο τῇ ἀληθείᾳ ὅτι ἡ τρικυμία ἐκείνη περιεῖχετο, προὔπολογισθεῖσα, εἰς τὸ πρόγραμμα του, ἡ δὲ κ. Ἰουδά, ἥτις συνωμίλησε μετὰ τοῦ συνοδοῦ τῆς περὶ τῆς ἐναντιότητος ἐκείνης, εἶδεν αὐτὸν ἡσυχον καὶ γαληναῖον ὡς πάντοτε.

Ὁ Φίξ ὅμως δὲν ἐθεώρει ὁμοίως τὰ πράγματα. Ἠρέσκετο τούναντιον εἰς τὴν τρικυμίαν, καὶ ἀπειρος θὰ ἦτο ἡ εὐχαρίστησις του, ἂν τὸ Ῥαγγούρ ἠναγκάζετο νὰ ποδίσῃ. Αἱ βραδύτητες αὐταὶ συνέφερον εἰς αὐτόν, διότι θὰ ἠνάγκαζον τὸν κ. Φόγ νὰ μείνῃ ἡμέρας τινὰς ἐν Χόγγ-Κόγγ. Ὁ οὐρανὸς τέλος καὶ αἱ λαίλαπες του συνεμάχουν μετ' αὐτοῦ. Ὑπέφερε μὲν ὀλίγον ἐκ τοῦ κλυδωνισμοῦ, ἀλλὰ τί ἐσήμαινε τοῦτο; Δὲν ἠρίθμει τὰς ναυτίας του, καὶ ἐνῶ τὸ σῶμά του ἐσφάδαζε πάσχον, τὸ πνεῦμά του ἠγαλλία.

Ὡς πρὸς τὸν Πονηρίδην, μαντεύει τις εὐκόλως ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἀγανάκτησις του κατ' ὅλην ἐκείνην τὴν δοκιμασίαν. Τόσον ὠραία εἶχον τῶς βαδίσαι τὰ πράγματα! Γῆ καὶ θάλασσα ἐφαίνοντο ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν κύριόν του, ἀτμοκίνητα δὲ καὶ σιδηρόδρομοι ὑπῆκουον εἰς αὐτόν, καὶ ἄνεμος καὶ ἀτμός συνεμάχουν εὐνοοῦντες τὴν περιοδείαν του. Μήτοι ἐσήμαινε τέλος ἡ στροφή τῆς τύχης; Ὁ Πονηρίδης, ὡς εἰ ἐμελλεν αὐτὸς ἐξ ἰδίων νὰ πληρώσῃ τὰς εἰκοσιχιλιάδας λίρας τοῦ στοιχήματος, δὲν ἐξῆ πλεόν. Ἡ τρικυμία αὕτη τὸν περιῆγεν εἰς ἀγανάκτησιν, ἡ λαίλαψ εἰς μανίαν, καὶ λίαν εὐχαρίστως θὰ ἔδερε τὴν ἀνυπότακτον ἐκείνην θάλασσαν, ὁ ταλαίπωρος νέος! Ὁ Φίξ ἀπέκρουσεν εἰς αὐτὸν ἐπιμελῶς τὴν προσωπικὴν του εὐχαρίστησιν, καὶ καλῶς ἔπραξε, διότι ἂν τυχόν ὁ Πονηρίδης ἐμάντευε τὴν κρυφίαν του χαρὰν, κάκιστα βεβαίως ἤθελεν ἀπαλλαγῆ τῶν χειρῶν του.

Καθ' ὅλην τῆς καταγίδος τὴν διάρκειαν, ὁ Πονηρίδης ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ Ῥαγγούρ. Δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ κάτω ἀνεβριχάτο εἰς τοὺς ἰστούς, καὶ κατέπληττε τὸ πλήρωμα, ἀντιλαμβάνομενος πάντων μετὰ δεξιότητος πιθήκου. Ἐκατοντάκις ἠρώτησε τὸν πλοίαρχον, τοὺς ἀξιωματικούς καὶ τοὺς ναῦτας, οἵτινες δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσωσι τὸν γέλωτα, βλέποντες τὴν ἀδημονίαν του. Ἦθελε καὶ καλὰ νὰ μάθῃ πόσον θὰ διήρκει ἡ τρικυμία, περεπέμπετο δὲ εἰς τὸ βαρόμετρον, ὅπερ δὲν ἀπεφάσιζε νὰ ἀναβῆ. Καὶ τὸ ἐκίνει μὲν βιαίως ὁ Πονηρίδης, ἀλλ' εἰς μάτην ἀπέβαινον οἱ κλονισμοὶ καὶ αἱ ὕβρεις, ἃς ἀπέτεινε πρὸς τὸ ἀθῶον ὄργανον.

Τέλος ἐκόπαιζεν ἡ τρικυμία, καὶ μετεβλήθη ἡ θάλασσα τὴν 4 Νοεμβρίου, ὁ δὲ ἄνεμος τραπεῖς δύο τέταρτα πρὸς νότον, κατέστη πάλιν εὐνοϊκός. Ὁ Πονηρίδης ἐγαληνιάσε μετὰ τοῦ καιροῦ, οἱ δόλωνες καὶ τὰ μεγάλα ἱστία ἀνεπετάσθησαν ἐκ νέου, καὶ τὸ ἀτμοκίνητον ἀνέλαβε τὸν δρόμον του μετὰ θαυμαστῆς ταχύτητος.

Ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ ἀνακτηθῇ ὁ ἀπολεσθεὶς χρόνος· τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπεδέχετο διόρθωσιν, καὶ ἡ γῆ ἐσημάνθη μόλις τὴν ἦν κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωίας. Ὑπῆρχε λοιπὸν βραδύτης εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, καὶ ἡ ἀναχώρησις εἰς Ἰοκοχάμαν ἐμελλεν ἀναγκαίως ν' ἀποτύχῃ.

Τὴν ἕκτην ὥραν ὁ πλοηγὸς ἐπέβη τοῦ Ῥαγγούρ καὶ κατέλαβε θέσιν ἐπὶ τοῦ ἐπιστέγου, ὅπως διαπεράσῃ τὸ πλοῖον διὰ τῶν πρὸ τοῦ λιμένος τοῦ Χόγγ-Κόγγ πόρων.

Ὁ Πονηρίδης φλογερὰν εἶχεν ἐπιθυμίαν νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκείνον, καὶ νὰ μάθῃ ἂν τὸ ἀτμοκίνητον τῆς Ἰοκοχάμας εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκ τοῦ Χόγγ-Κόγγ. Δὲν ἐτόλμα ὅμως, προτιμῶν νὰ διατηρήσῃ μικρὰν τινα ἐλπίδα μέχρι τῆς ἐσχάτης στιγμῆς. Εἶχε δὲ ἀνακοινώσει

τὰς ἀνησυχίας αὐτοῦ εἰς τὸν Φίξ, ὅστις, — ἀλώπηξ πονηρά — προσεπάθει νὰ τὸν παρηγορήσῃ, λέγων εἰς αὐτόν, ὅτι ὁ κ. Φόγ οὐδὲν θὰ ἐξημιούτο ἀλλὰ θὰ ἐπεπιβάζετο ἀπλούστατα εἰς τὸ προσεχὲς ἀτμοκίνητον. Οἱ λόγοι οὗτοι καθίστων ἔξω φρενῶν τὸν Πονηρίδην.

Ἄν ὅμως οὗτος δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν πλοηγόν, ὁ κ. Φόγ, ἀφοῦ πρῶτον ἐσυμβουλευθῆ τὸν ὀδηγόν του, ἠρώτησεν αὐτὸν ἡσύχως, ἂν ἐγνώριζε πότε ἀνεχώρει ἀτμοκίνητον δι' Ἰοκοχάμαν.

— Αὔριον τὸ πρῶτ', μὲ τὴν πλημμύραν, ἀπήντησεν ὁ πλοηγός.

— Ἄ! εἶπεν ἀπλῶς ὁ κ. Φόγ, οὐδεμίαν ἐκδηλώσας ἐκπληξιν.

Ὁ Πονηρίδης, παρειαυριζόμενος εἰς τὸν διάλογον, ἠσθάνθη μεγάλην διάθεσιν νὰ ἐναγκαλισθῆ τὸν πλοηγόν, ὁ δὲ Φίξ εὐχαρίστως θὰ τὸν ἐπνιγε.

— Πῶς ὀνομάζεται τὸ ἀτμοκίνητον; ἠρώτησε πάλιν ὁ κ. Φόγ.

— Καρνάτικ.

— Δὲν ἦτο ν' ἀναχωρήσῃ χθές;

— Μάλιστα, κύριε, ἀλλ' ἐχρειάσθη νὰ ἐπισκευασθῇ τὸν λέβητά του, καὶ ἡ ἀναχώρησις του ἀνεβλήθη δι' αὔριον.

— Εὐχαριστῶ, ἀπήντησεν ὁ κ. Φόγ, ὅστις βηματίζων ὡς αὐτόματον, κατέβη πάλιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ῥαγγούρ.

Ὁ Πονηρίδης ὅμως ἔδραξε τὴν χεῖρα τοῦ πλοηγού, καὶ σφίγγων αὐτὴν ἰσχυρῶς. εἶπε:

— Πιλότε μου, εἶσαι λαμπρὸς ἄνθρωπος!

Ὁ πλοηγός, ἐννοεῖται, οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ μάθῃ, διαπύρι αἱ ἀπαντήσεις του προὔκαλεσαν τὴν φιλικὴν ἐκείνην διάχυσιν τοῦ Πονηρίδου, ἀνέβη δὲ πάλιν εἰς τὸ ἐπίστεγον, καὶ ὠδήγησε τὸ ἀτμοκίνητον διὰ τῶν ἀπειραριθμῶν πλοίων καὶ πλοικαρίων, ἅτινα πληροῦσι τὰς διώρυγας τοῦ Χόγγ-Κόγγ.

Κατὰ τὴν πρώτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν τὸ ἀτμοκίνητον προσωρμίζετο, καὶ οἱ ἐπιβάται ἀπεπιβάλλοντο.

Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ τύχη, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἐβόηθησεν ἐκτάκτως τὸν Φιλέαν Φόγ. Ἄνευ τῆς ἀνάγκης ἐκείνης τῆς ἐπισκευῆς τῶν λεβήτων του, τὸ Καρνάτικ ἤθελεν ἀναχωρήσει τὴν 5 Νοεμβρίου, οἱ δὲ μεταβαίνοντες εἰς Ἰαπωνίαν θὰ ἠναγκάζοντο ν' ἀναμείνωσιν ἐπὶ ὁμῶς ἡμέρας τὴν ἀναχώρησιν τοῦ προσεχοῦς ἀτμοκινήτου. Καὶ καθυστέρει μὲν ἦδη ὁ κ. Φόγ εἰκοσιτεσσάρων ὥρας, ἀλλ' ἡ βραδύτης αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ δυσάρεστον ἐπήρειαν εἰς τὴν λοιπὴν του ὁδοπορίαν.

Τὸ ἀτμοκίνητον, ὅπερ διέπλεε τὸν Εἰρηνικὸν μεταξὺ Ἰοκοχάμας καὶ ἁγίου Φραγκίσκου, ἀνταπεκρίνετο ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸ ἀτμοκίνητον ὅπερ κατέπλεεν ἐκ Χόγγ-Κόγγ, καὶ δὲν ἠδύνατο

ν' ἀποπλεύσῃ πρὶν τοῦτο ἀφίχθῃ. Καὶ θὰ ἐπήρχετο μὲν βεβαίως ἐν Ἰοκοχάμα εἰκοσιτεσσάρων ὥρων βραδύτης, ἀλλὰ κατὰ τὸν διαπλοῦν τοῦ Εἰρηνικοῦ, διαρκούντα εἰκοσι καὶ δύο ἡμέρας, εὐκόλον ἦτο νὰ ἀνακτηθῇ ὁ ἀπολεσθεὶς χρόνος. Οὕτω λοιπὸν ὁ Φιλέας Φόγ — πλὴν καθυστερήσεως εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, — εὐρίσκετο ἐν τὸς τῶν ὥρων τοῦ προγράμματός του, μετὰ τριάκοντα πέντε ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκ Λονδίνου ἀναχωρήσεώς του.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ Καρνάτικ ἐμελλε ν' ἀποπλεύσῃ τὴν ἐπαύριον μόνον κατὰ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς πρωίας, ὁ κ. Φόγ εἶχεν ἐνώπιόν του δεκαεξ ὥρας, ὅπως ἀσχοληθῆ περὶ τῶν ὑποθέσεων του, δηλαδὴ τῶν ὑποθέσεων τῆς κ. Ἀουδά. Ἀποβάς τοῦ ἀτμοκινήτου, προσέφερεν εἰς αὐτὴν τὸν βραχίονά του, καὶ τὴν ὠδήγησεν εἰς ἕν φορεῖον. Ἐζήτησε δὲ παρὰ τῶν κομιστῶν νὰ τῷ ὑποδείξωσιν ἐν ξενοδοχείῳ, καὶ οὗτοι ὠνόμασαν τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Σουλλόγου. Τὸ φορεῖον ἐκίνησεν, ἀκολουθούμενον ὑπὸ τοῦ Πονηρίδου, καὶ μετὰ εἰκοσι λεπτὰ ἐφθασεν εἰς τὸν προορισμὸν του.

Τὰ προσήκοντα δώματα ἐμισθώθησαν διὰ τὴν νεαρὰν γυναῖκα, καὶ ὁ Φιλέας Φόγ ἐμερίμνησεν, ὅπως ἔχῃ αὕτη πᾶν τὸ χρεῖδες. Εἶτα δὲ εἶπεν εἰς αὐτὴν, ὅτι ἀπήρχετο ἀμέσως ν' ἀναζητήσῃ τὸν συγγενῆ τῆς ἐκείνου, εἰς ὃν ἐμελλε νὰ τὴν παραδώσῃ ἐν Χόγγ-Κόγγ, καὶ συναίμα παρήγγειλεν εἰς τὸν Πονηρίδην νὰ παραμείνῃ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του, ἵνα μὴ μείνῃ μόνη ἡ κ. Ἀουδά.

Μετὰ ταῦτα ὁ εὐπατρίδης εἶπε καὶ τὸν ὠδήγησεν εἰς τὸ χρηματιστήριον, σκεφθεὶς ὅτι ἐκεῖ θὰ ἦτο βεβαίως γνωστὸν πρόσωπον ὁ ἐντιμος Ζεζέ, λογιζόμενος μεταξὺ τῶν πλουσιωτέρων ἐμπόρων τῆς πόλεως.

Ὁ μεσίτης, εἰς ὃν ἀπετάθη ὁ κ. Φόγ, ἐγνώριζε τῷ ὄντι τὸν Παρσιδὴν ἐμπορον. Ἀλλὰ πρὸ δύο ἐτῶν εἶχεν οὗτος καταλίπει τὸν Κίαν, πλουτήσας, καὶ μεταβῆ εἰς τὴν Εὐρώπην, — τὴν Ὀλλανδίαν ὡς ἐλέγετο — ὅπερ ἄλλως ἦτο εὐεχέητον ὡς ἐκ τῶν πολλῶν σχέσεων, ἃς εἶχε μετὰ τῶν χωρῶν ἐκείνων κατὰ τὸ ἐμπορικὸν αὐτοῦ στάδιον.

Ἐπιστρέψας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὁ Φόγ, ἐζήτησε πάραυτα τὴν ἀδειαν νὰ ἐμφανισθῆ πρὸ τῆς κ. Ἀουδά, καὶ χωρὶς τινος προοιμίου ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὴν, ὅτι ὁ ἐντιμος κ. Ζεζέ δὲν διέμενε πλέον ἐν Χόγγ-Κόγγ, ἀλλ' ὅτι πιθανῶς κατῴκει ἐν Ὀλλανδίᾳ.

Πρὸς ταῦτα οὐδὲν κατ' ἀρχὰς ἀπήντησεν ἡ κ. Ἀουδά, ἀλλ' ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπόν της καὶ ἔμεινε σκεπτικὴ ἐπὶ τινὰς στιγμῆς. Εἶτα δὲ διὰ τῆς γλυκείας τῆς φωνῆς ἠρώτησε:

— Τί νὰ κάμω λοιπὸν, κ. Φόγ;

— Ἀπλούστατον, ἀπήντησεν ὁ εὐπατρίδης. Νὰ ἐπανέλθετε εἰς τὴν Εὐρώπην.

— 'Αλλά δὲν ἔμπορῶ νὰ καταχρασθῶ περισσότερον. . .

— Δὲν καταχρᾶσθε, καὶ ἡ παρουσία σας δὲν ταραττει διόλου τὸ πρόγραμμά μου.—Πονηρίδης!

— Διατάξατε! ἀπεκρίθη ἐκεῖνος.

— Πήγαίνε εἰς τὸ Καρνάτικ, καὶ πᾶρε τρεῖς κοιτῶνας.

Ὁ Πονηρίδης, περιχαρῆς ὅτι ἐμελλε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁδοιπορίαν του ἐν συνοδίᾳ τῆς νέας γυναικῆς, ἥτις ἦτο προσηνεστάτη πρὸς αὐτόν, κατέλειπεν εὐθὺς τὸ ξενοδοχεῖον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ὅπου ὁ Πονηρίδης δεικνύει ζωηρότερον τοῦ δέοντος ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ κυρίου του, καὶ τί ἐκ τούτου προέρχεται.

Τὸ Χόγγ-Κόγγ εἶνε μικρὰ νῆσος, ἥς παρέδωκε τὴν κατοχὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἢ μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1842 συνθήκη τοῦ Ναγκίγγ. Ἐντὸς ὅμως ὀλίγων ἐτῶν τὸ ἀποικιστικὸν τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας πνεῦμα ἴδρυσεν ἐπ' αὐτῆς σπουδαίαν πόλιν καὶ ἐδημιούργησε τὸν λιμένα τῆς Βικτωρίας. Ἡ νῆσος αὕτη κεῖται κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ τῆς Καντῶνος, ἐξήκοντα δὲ μόνον μίλλια χωρίζουσιν αὐτὴν ἀπὸ τῆς πορτογαλικῆς πόλεως τοῦ Μακάο, κειμένης ἐπὶ τῆς ἀντιπέρας ὀχθῆς τοῦ ποταμοῦ. Τὸ Χόγγ-Κόγγ ἔμελλεν ἀναγκαίως νὰ καταβάλλῃ τὸ Μακάο ἐν πάλλῃ ἐμπορικῇ, σήμερον δὲ τὸ πλεῖστον τῆς σινικῆς διαμετακομιστικῆς ἐνεργεῖται διὰ τῆς ἀγγλικῆς πόλεως. Βλέπων δὲ τις τὰ νεώρια τῆς, τὰ νοσοκομεία τῆς, τὰς ἀποθήκας τῆς, τὴν γοθηκὴν τῆς μητροπόλιν, τὸ διοικητήριον αὐτῆς καὶ τὰς λειοστρώτους ὁδοὺς τῆς, ἤθελεν ὑποθέσει ὅτι πόλις τις ἐμπορικῆ τῆς κομητείας τοῦ Κέντ ἢ τοῦ Σῶρρεϋ, διαδραμοῦσα τὴν ὑδρογειον, ἀνεφύη εἰς τὸ ἄκρον αὐτὸ τῆς Κίνας, τοὺς ἀντίποδας τῆς σχεδόν.

Ὁ Πονηρίδης λοιπόν, τὰς χεῖρας ἔχων ἐντὸς τῶν θυλακίων του, μετέβη εἰς τὸν λιμένα τῆς Βικτωρίας, θεωρῶν τὰ φορεῖα, τὰ ἱστιοκίνητα δίτροχα ἀμάξια, ἐν γρήσει ἔτι ὄντα ἐν τῷ Οὐρανίῳ κράτει, καὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰνδῶν, Ἰαπώνων καὶ Εὐρωπαϊῶν, οἵτινες συνωθοῦντο διὰ τῶν ὁδῶν. Ὁ χρηστός νέος ἐπανεβλεπε σχεδόν πάλιν τὴν Βομβάην, τὴν Καλκούταν καὶ τὴν Σιγκαπόρην. Ὑπάρχει οὕτως εἰπεῖν ὀρμαθὸς τῆς ἀγγλικῆς πόλεως κυκλῶ τῆς γῆς.

Ἐφθασε δὲ οὕτως εἰς τὸν λιμένα, ὅπου, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ τῆς Καντῶνος, ἔβρουν ἀληθῶς πλοῖα παντὸς ἔθνους, ἀγγλικά, γαλλικά, ἀμερικανικά, ὀλλανδικά, πολεμικά καὶ ἐμπορικά σκᾶφη, σινικά καὶ ἰαπωνικά ἀκάτια, λέμβοι καὶ πλοιάρια παντοειδῆ, ἔτι δὲ καὶ ἀνθοφόρα ἐφόλια, ἀποτελοῦντα οἷονεὶ κινήτᾳ τινὰ ἀνθοκομεία ἐπὶ τῶν κυμάτων. Περιπατῶν ἐκεῖ ὁ Πονηρίδης, παρετήρησεν ἱκανοὺς ἐγγυφίλους γέ-

ροντας κιτρινοφοροῦντας, εἰσελθὼν δὲ εἰς σινικὸν κουρέιον, ὅπως ξυρισθῆ κατὰ τὸν σινικὸν τρόπον, ἔμαθε παρὰ τοῦ κουρέως, λαλοῦντος ἀρκετὰ τὴν ἀγγλικὴν, ὅτι οἱ γέροντες ἐκεῖνοι ἦσαν τοῦλάχιστον ὀδοποκνοῦται, καὶ ὅτι εἶχον ἐκ τῆς ἡλικίας των τὸ πρόνομιον νὰ ἐνδύωνται κίτρινα, ὡς ὁ αὐτοκράτωρ. Τὸ πρᾶγμα ἐφάνη ἀστεῖον εἰς τὸν Πονηρίδην, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ διατί.

Ξυρισθεὶς μετέβη εἰς τὴν ἐπιβάθραν τοῦ Καρνάτικ, εἶδε δ' ἐκεῖ, χωρὶς νὰ ἐκπλαγῆ διὰ τοῦτο, τὸν Φιζ περιπατοῦντα ἕνω καὶ κάτω, καὶ δεικνύοντα διὰ τῆς μορφῆς αὐτοῦ μεγίστην ἀδημονίαν.

— Ἐξαίρετα! διελογίσθη ὁ Πονηρίδης, οἱ κύριοι τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου εὐρίσκονται ἀσχημα.

Καὶ ἐπλησίασε τὸν Φιζ φαιδρῶς μειδιῶν, μηδὲ φαινόμενος ὅτι παρετῆρει τὴν δυσαρέσκειαν τοῦ ἀστυνομικοῦ πράκτορος, ὅστις εὐλόγως κατηράτο τῆς καταχθονίου τύχης ἥτις τὸν κατεδίωκεν. Οὐδὲν ἐνταλμα συλλήψεως εἶχεν ἀφίχθῃ. Τὸ ἐνταλμα ἔτρεχε προδήλως κατόπιν του, καί, μόνον ἂν οὗτος διέμενεν ἡμέρας τινὰς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἠδύνατο νὰ τὸν φθάσῃ. Ἀλλὰ τὸ Χόγγ-Κόγγ ἦν ἡ ἐσχάτη κατὰ τὴν περιουσίαν ἐκείνην ἀγγλικὴ πόλις καὶ ὁ κ. Φόγγ διέφευγεν ὀριστικῶς τὰς χεῖρας του, ἂν δὲν κατάρθωνε νὰ τὸν κρατήσῃ ἐκεῖ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας.

— Δοιπόν, κύριε Φιζ, ἀπεφασίσατε νὰ ἔλθετε μαζί μου εἰς τὴν Ἀμερικὴν; ἠρώτησεν ὁ Πονηρίδης.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος σφίγγων τοὺς ὀδόντας.

— Ἔτσι δά! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης, διαρρηγνύμενος εἰς γέλωτα. Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγώ, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μᾶς ἀποχωρισθῆτε. Ἐλάτε νὰ πάρετε τὸ εἰσιτήριόν σας, ἐλάτε!

Καὶ εἰσελθόντες ἀμφότεροι εἰς τὸ πρακτορεῖον, ἔλαβον τέσσαρας κοιτῶνας. Ἀλλ' ὁ ὑπάλληλος παρετήρησεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι περαιοθεσῶν τῶν ἐπισκευῶν τοῦ Καρνάτικ, τὸ ἀτμόπλοιον ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ τὸ ἔσπερας κατὰ τὰς ὀκτώ, καὶ οὐχὶ τὴν ἐπαύριον πρωτὰν, ὡς εἶχεν ἀναγγελθῆ.

— Πολὺ καλὰ! ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης. Αὐτὸ θ' ἀρέσῃ τοῦ κυρίου μου. Πηγαίνω νὰ τὸν εἰδοποιήσω.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Φιζ ἔλαβεν ἐσχατὸν τι μέτρον. Ἀπεφάσισε νὰ ὁμολογήσῃ πάντα εἰς τὸν Πονηρίδην, σκεφθεὶς, ὅτι αὐτὸ ἴσως ἦτο τὸ μόνον μέσον, ὅπως κρατήσῃ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὸν Φιλέαν Φόγγ εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ.

Ἐξερχόμενος τοῦ πρακτορείου, προσέτεινε ὁ Φιζ εἰς τὸν σύντροφόν του νὰ εἰσελθῶσιν εἰς ἕν καπηλεῖον, ἵνα δροσιθῶσιν, ὁ δὲ Πονηρίδης, ἔχων καιρὸν διαθέσιμον, ἐδέχθη.

Οὕτως εἰσῆλθον ἀμφότεροι εἰς καπηλεῖον τι

ἐπὶ τῆς προκυμαίας κείμενον καὶ ἱκανῶς ἔλκυστικὴν ἔχον τὴν ὄψιν. Ἦτο δ' αὐτὸ εὐρεῖα αἵθουσα, καλῶς κῦτρησιμένη, καὶ περιέχουσα εἰς τὸ βάθος τῆς κλίνης στρατοπέδου, μετὰ προσκεφαλαίων, ἐφ' ἧς κατέκειντο τινες κοιμώμενοι.

Τριακοντὰς τις θαμιστῶν ἐκάθηντο ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ ἐγγὺς λυγοπέκτων τραπεζίων, καὶ ἄλλοι μὲν αὐτῶν ἐκένοον πώματα ζύθου ἀγγλικοῦ, ἄλλοι δὲ κατῦλας οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καὶ οἱ πλεῖστοι ἐκάπνιζον ἀπὸ μακρῶν καπνοσυρίγγων ἐκ κοκκινωχώματος σφαιρίδια ὀπίου συνεζυμωμένα μετὰ ροδελαίου. Ἐνίοτε ληθαργῶν τις καπνιστῆς ὀλισθαίνειν ὑπὸ τὴν τράπεζαν, οἱ δὲ ὑπηρετῆται τοῦ καταστήματος, ἀναλαμβάνοντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ποδῶν, τὸν ἔφερον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸν κατέθετον ἐγγὺς τῶν ἄλλων του συναδέλφων. Εἴκοσι δὲ περίπου τοιοῦτοι μεθύσοι, εἰς τὸν ἐσχατὸν εὐρισκόμενοι βαθμὸν τῆς ἀποκτηνώσεως, κατέκειντο ἐγγὺς ἀλλήλων.

Ὁ Φιζ καὶ ὁ Πονηρίδης ἐνόησαν, ὅτι εἶχον εἰσελθεῖ εἰς καπνιστήριον, φοιτῶμενον ὑπὸ τῶν βλακῶν ἐκείνων, κατίσχνων, ἐλειπῶν καὶ ἡλιθίων ὄντων, εἰς ἃ ἡ κάπλος Ἀγγλία πωλεῖ κατ' ἔτος δικαιοσύνην ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων ὀλέθριον φάρμακον, καλούμενον ὀπιον. Ἀπόβλητα ἀληθῶς ἑκατομμύρια, ἄτινα τελεῖ φόρον ἐν τῶν μυσαρωτάτων ἐλαττωμάτων τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Ἡ σινικὴ κυβέρνησις πολλάκις ἐπεδίωξε δι' αὐστηρῶν νόμων τὴν περιστολὴν τῆς καταχρήσεως ταύτης, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἀπὸ τῶν πλουσίων, εἰς οὓς καὶ μόνους τὰ κατ' ἀρχὰς ἐπετρέπετο τοῦ ὀπίου ἡ χρῆσις, κατέβη βαθμηδὸν ἡ συνήθεια εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις, καὶ οὐδεὶς πλέον ὑπῆρξε δυνατὸς περιορισμὸς τοῦ ὀλέθρου. Τὸ ὀπιον καπνίζεται πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐν τῷ μεσημβρινῷ κράτει. Ἄνδρες δὲ καὶ γυναῖκες εἰσὶν ἐκδοτοὶ εἰς τὸ οἰκτρὸν αὐτὸ πάθος, καὶ ἅπαξ συνειθίσαντες τὴν εἰσπνοὴν τοῦ ὀπίου, δὲν δύνανται πλέον νὰ τὸ στερηθῶσι, χωρὶς νὰ ὑποφέρωσιν ὀδυνηροτάτας τοῦ στομάχου συστολάς. Καλὸς καπνιστῆς δύναται νὰ καπνίσῃ ὀκτώ συριγγὰς τὴν ἡμέραν, ἀλλ' ἀποθνήσκει ἐντὸς πέντε ἐτῶν.

Εἰς ἕν λοιπὸν τῶν καταγωγίων τούτων, ἄτινα καὶ ἐν Χόγγ-Κόγγ εἰσὶ πολυάριθμα, εἰσῆλθον ὁ Φιζ καὶ ὁ Πονηρίδης, ὅπως δροσιθῶσι. Καὶ δὲν εἶχε μὲν χρέματα ὁ Πονηρίδης, ἀλλ' ἐδέχθη τὴν προσφορὰν τοῦ συντρόφου του, ἐπιφυλασσόμενος ν' ἀνταποδώσῃ ἐγκαίρως τὴν χάριν. Ἐζήτησαν δὲ δύο φιάλας πόρτο, ἃς μεγαλοπρεπῶς ἐτίμησεν ὁ Πονηρίδης, ἐνῶ ὁ Φιζ, ἐπιφυλακτικώτερος, παρετήρει προσεκτικώτατα τὸν σύντροφόν του, καὶ ἐλάλησεν περὶ διαφόρων πραγμάτων, ἰδίως δὲ περὶ τῆς εὐτυχῆς ιδέας τοῦ Φιζ, τοῦ νὰ ἐπιδοκασθῇ ἐπὶ τοῦ Καρνάτικ.

Γενομένου τοῦ λόγου περὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου, οὐτινος ἡ ἀναχώρησις εἶχεν ἐπιταχυνθῆ κατὰ τινὰς ὥρας, ὁ Πονηρίδης, κενωθειῶν ἤδη τῶν φιαλῶν, ἠγέρθη, ὅπως μεταβῆ πρὸς εἰδοποίησιν τοῦ κυρίου του.

Ἀλλ' ὁ Φιζ τὸν ἐκράτησε.

— Μίαν στιγμὴν! εἶπε.

— Τί θέλετε, κύριε Φιζ;

— Ἐχω νὰ σοῦ ὁμιλήσω περὶ σπουδαίων πραγμάτων.

— Περὶ σπουδαίων πραγμάτων! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης, ἀποπίνων σταγόνας τινὰς οἴνου, αἵτινες εἶχον μείνει εἰς τὸ βάθος τοῦ ποτηρίου του. Τὰ λέγομεν αὐριον· σήμερον δὲν ἔχω καιρὸν.

— Μείνε, ὑπέλαθεν ὁ Φιζ. Πρόκειται περὶ τοῦ κυρίου σου.

Τοῦτο ἀκούσας ὁ Πονηρίδης, προσεῖδε μετὰ προσοχῆς τὸν εἰς αὐτὸν ἀποτεινόμενον· τῷ ἐφάνη δὲ παράδοξος ἡ ἔκφρασις τῆς μορφῆς τοῦ Φιζ, καὶ ἐκάθισε πάλιν.

— Τί ἔχετε λοιπὸν νὰ μοῦ εἰπῆτε; ἠρώτησε.

Ὁ Φιζ ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συντρόφου του, καὶ ταπεινῶν τὴν φωνήν.

— Ἐμμαντεύσατε ποῖος εἶμαι; ἠρώτησεν.

— Ἄλλο τίποτε! εἶπε μειδιῶν ὁ Πονηρίδης.

— Τότε λοιπὸν θὰ σὰς ὁμολογήσω τὰ πάντα.

— Τώρα ποῦ τὰ γνωρίζω, ἀγαπητέ! Αὐτὸ δὰ εἶνε νόστιμον! Ἀλλ' ἄς ἦνε, δὲν πειράζει. Πρέπει ὅμως νὰ σὰς εἶπω κ' ἐγώ, πρὶν εἰπῆτε σεῖς, ὅτι οἱ κύριοι αὐτοὶ ἐξοδεύονται τοῦ κάκου.

— Τοῦ κάκου! εἶπεν ὁ Φιζ· τὸσον ἔζεῦρες, τὸσον λές! Φαίνεται, ὅτι δὲν γνωρίζεις περὶ τίνος ποσοῦ πρόκειται!

— Πῶς δὲν γνωρίζω! Εἴκοσι χιλιάδες λίραις εἶνε!

— Πενῆντα καὶ πέντε χιλιάδες! ἐπανελάθεν ὁ Φιζ, σφίγγων τὸν βραχίονα τοῦ γάλλου.

— Πῶς! ἀνεκράξεν ὁ Πονηρίδης· ἐτόλμησεν ὁ κ. Φόγγ. . . πενήντα πέντε χιλιάδες λίρας! . . Αἶ, τότε, τὸσφ περισσότερον πρέπει νὰ σπεύσω, προσέθηκεν, ἐγειρόμενος ἐκ νέου.

— Πενῆντα πέντε χιλιάδες λίραις εἶνε, ἐπανελάθεν ὁ Φιζ, — παραγγέλλων μίαν φιάλην βράνδν, καὶ ἀναγκάζων τὸν Πονηρίδην νὰ καθίσῃ ἐκ νέου—καὶ ἂν ἐπιτύχῃ, κερδίξω ἀμοιβὴν δύο χιλιάδων λιρῶν. Δέχεσαι τὰς πεντακοσίας, μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ μὲ βοηθήσῃς;

— Νὰ σὲ βοηθήσω; ἀνεκράξεν ὁ Πονηρίδης, διαστέλλων ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ναί! νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ κρατήσω ἐδῶ δι' ὀλίγας ἡμέρας τὸν κ. Φόγγ.

— Καλὲ τί μοῦ λέγεις, ἀγαπητέ! εἶπεν ὁ Πονηρίδης. Δὲν εὐχαριστοῦνται λοιπὸν οἱ κύριοι αὐτοὶ, ὅτι ἔστειλαν κατάσκοπον εἰς τὸν αὐθέντην μου, ὅτι ὑποπτεύονται τὴν τιμιότητά σου, ἀλλὰ θέλουν ἀκόμη νὰ τοῦ παρεμβάλουν καὶ

ἐμπόδια! *Ω! ἐντρέπομαι, σὲ βεβαιώνω, εἰς λογαριασμόν των.

— Δὲν ἐννοῶ τί μοῦ λέγεις! εἶπεν ὁ Φίξ.

— Λέγω ὅτι αὐτὸ εἶνε ἀγένεια! Εἶνε λησεία, εἶνε γύμνωσις καθαρὰ τοῦ κ. Φόγ.

— Αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ζητοῦμεν!

— *Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε σωστὴ ἐνέδρα! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης, ζωηρότερος ὄλονεν γινόμενος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ βράνδου, ὅπερ ἐκίρνα εἰς αὐτὸν ὁ Φίξ, καὶ ὅπερ ἐκεῖνος ἐπινεν ἀνεπιστήτως. *Ἐνέδρα σωστὴ! *Α! καὶ εἶνε καὶ ἄνθρωποι καθὼς πρέπει! καὶ συνάδελφοι!

— *Ὁ Φίξ δὲν ἐνόει πλέον τίποτε.

— Συνάδελφοι! ἀνέκραξεν ὁ Πονηρίδης, μέλη τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου! Μάθετε, κ. Φίξ, ὅτι ὁ αὐθέντης μου εἶνε τίμιος ἄνθρωπος, καὶ ἐννοεῖ νὰ κερδίῃ τιμῆς τὸ στοίχημά του.

— *Ἄλλὰ τί λοιπὸν με νομίζεις; ἤρώτησεν ὁ Φίξ, ἀτενίζων ἐπὶ τὸν Πονηρίδην.

— Τί σὲ νομίζω; Πράκτορα τῶν μελῶν τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου, ὅστις ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ ἐξελέγξῃ τὸ δρομολόγιον τοῦ κυρίου μου, . . . πράγμα λίαν ταπεινωτικόν! Δι' αὐτό, μολοντί ἐνόησα τὴν ιδιότητά σας, δὲν εἶπα τίποτε εἰς τὸν κ. Φόγ.

— Δὲν γνωρίζεις λοιπὸν . . . ; ἤρώτησε ζωηρῶς ὁ Φίξ.

— Τίποτε, ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης κενῶν καὶ πάλιν τὸ ποτήριόν του.

— *Ὁ ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον, δισταζὼν πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τὸν λόγον. Τί νὰ πράξῃ; Ἡ πλάνη τοῦ Πονηρίδου ἐφαίνετο εἰλικρινής, ἀλλὰ καθίστα ἔτι δυσχερέστερον τὸ σχέδιόν του. *Ὁ νέος οὗτος ὠμίλει προδήλως ἐν πλήρει καλῇ πίστει, οὐδ' ἦτο, ὡς εἶχε φοβηθῇ ὁ Φίξ, συνένοχος τοῦ κυρίου του.

— Λοιπὸν, διελογίσθη, ἀφοῦ δὲν εἶνε συνένοχος του, θὰ με βοηθήσῃ.

— Οὕτως ἔλαβε πάλιν νέαν ἀπόφασιν ὁ ἀστυνομικὸς πράκτωρ, καθότι ἄλλως δὲν εἶχε καὶ καιρὸν πλέον νὰ περιμένη. Ἐκ παντὸς τρόπου ἔπρεπε νὰ κρατήσῃ τὸν κ. Φόγ εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ.

— *Ἄκουσε, εἶπεν ὁ Φίξ διὰ βραχείας φωνῆς, ἄκουσέ με καλὰ. Δὲν εἶμαι ὅ, τι νομίζεις, δηλαδὴ πράκτωρ τῶν μελῶν τοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Συλλόγου. . .

— *Ἔτσι; εἶπεν ὁ Πονηρίδης, θεωρῶν αὐτὸν ἐμπαικτικῶς.

— Εἶμαι ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς, ἐπιφορτισμένος ἀποστολὴν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας τοῦ Λονδίνου.

— Σὺ . . . ἀστυνομικὸς ἐπιθεωρητὴς.

— Μάλιστα, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις, εἶπεν ὁ Φίξ, ἐξάγων ἐγγράφον τι ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του, καὶ δεικνύων εἰς τὸν σύντροφόν του διορισμὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς κεντρικῆς ἀστυνομίας.

— *Ὁ Πονηρίδης ἐθεώρει κατάπληκτος τὸν Φίξ, μηδὲ λέξιν δυνάμενος ν' ἀρθρώσῃ.

— Τὸ στοίχημα τοῦ κ. Φόγ, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος, εἶνε στρατήγημα, τοῦ ὁποίου εἰσοθεύματα, καὶ σὺ καὶ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, διότι αὐτὸς εἶχε συμφέρον νὰ σὰς κάμη συνενόχους χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζετε.

— *Ἄλλὰ διατί; ἀνέκραξεν ὁ Πονηρίδης.

— *Ἄκουσε. Τὴν 28 παρελθόντος Σεπτεμβρίου κλοπὴ πεντήκοντα πέντε χιλιάδων λιρῶν διεπράχθη εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας, ὑπὸ προσώπου τοῦ ὁποίου κατορθώθη νὰ σημειωθῶσι τὰ χαρακτηριστικά. Ἰδοὺ δὲ ἡ σημειώσις των. Εἶνε ἀπαράλλακτα τὰ χαρακτηριστικά τοῦ κ. Φόγ.

— Καλὲ τί εἶνε αὐτά! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης, κτυπῶν τὴν τράπεζαν διὰ τῆς στερέρας του πυγμῆς. *Ὁ αὐθέντης μου εἶνε ὁ τιμιώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου.

— Ποῦ τὸ ἤξεύρεις; ἤρώτησεν ὁ Φίξ. Οὐδὲ κὰν τὸν γνωρίζεις. Ἐμῆθες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεχώρησε με τὴν βίαν, χωρὶς σκευῆ, με μίαν πρόφασιν μόνον καὶ μ' ἐν κολοσσαίῳ ποσὸν χαρτονομισμάτων. Καὶ τολμᾶς νὰ ὑποστηρίξῃς ὅτι εἶνε τίμιος ἄνθρωπος!

— Μάλιστα! μάλιστα! ἐπανελάμβανε μηχανικῶς ὁ ταλαιπωρὸς νέος.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ φυλακισθῆς καὶ σὺ ὡς συνένοχος του;

— *Ὁ Πονηρίδης ἐκράτει τὴν κεφαλὴν του διὰ τῶν δύο χειρῶν. Ἡ μορφή του ἦτο ἀγνώριστος, καὶ δὲν ἐτόλμα πλέον ν' ἀτενίσῃ ἐπὶ τὸν ἀστυνομικὸν πράκτορα. *Ὁ Φιλέας Φόγ κλέπτης, αὐτὸς, ὁ σωτὴρ τῆς Ἀουδά, ὁ εὐγενὴς καὶ γενναῖος ἄνθρωπος! Καὶ ὅμως πόσα τεκμήρια ὑπῆρχον ἐναντίον του! *Ὁ Πονηρίδης προσεπάθει ν' ἀποδιώξῃ τὰς ὀλισθαίνουσας εἰς τὸν νοῦν του ὑποψίας, μὴ θέλων νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἐνοχὴν τοῦ κυρίου του.

— Τέλος πάντων τί θέλεις ἀπ' ἐμέ; εἶπε πρὸς τὸν ἀστυνομικὸν πράκτορα καταβάλλων ἐσχάτην προσπάθειαν ὅπως κρατηθῇ.

— Ἰδοὺ τί σὲ θέλω, ἀπήντησεν ὁ Φίξ. Παρηκολούθησα τὸν κ. Φόγ ἕως ἐδῶ. *Ἄλλὰ δὲν ἔλαβα ἀκόμη τὸ ἐντάλμα τῆς συλλήψεώς του, τὸ ὁποῖον ἐζήτησα ἀπὸ τὸ Λονδίνον. Πρέπει νὰ με βοηθήσῃς νὰ τὸν κρατήσω εἰς τὸ Χόγγ-Κόγγ. . .

— *Ἐγὼ! νὰ σέ. . .

— Καὶ μοιραζόμεθα οἱ δύο τὴν ἀμοιβὴν τῶν δύο χιλιάδων λιρῶν, τὰς ὁποίας ὑπεσχέθη ἡ τράπεζα τῆς Ἀγγλίας. . .

— Ποτέ! ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης, ὅστις ἠθέλησε νὰ ἐγερωθῇ, ἀλλ' ἐπανεπέσεν, αἰσθανόμενος ὅτι ἐξέλειπον αὐτὸν συγχρόνως τὸ τε λογικὸν του καὶ αἱ δυνάμεις του.

— Κύριε Φίξ, εἶπε τραυλιζὼν, καὶ ἀληθῆ ἂν ἦνε ὅσα μοῦ λέγεις, . . . καὶ κλέπτης ἂν ἦνε ὁ αὐθέντης μου . . . ποῦ δὲν τὸ παραδέχομαι . . . πάλιν . . . εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του . . . τὸν εἶδα γενναῖον καὶ καλόν . . . Νὰ τὸν προδώσω . . . ποτέ . . . δι' ὄλον τὸν κόσμον . . . τὸ χωριὸν μου . . . δὲν βγάζει προδότας. . .

— Ἄρνεῖσαι λοιπὸν;

— Ἄρνούμαι.

— *Ἄς ὑποθέσωμεν, ὅτι δὲν εἶπα τίποτε, καὶ ἄς πιούμεεν!

— *Ἄς πιούμεεν!

Καὶ ὁ μὲν Πονηρίδης ἠσθάνετο ἐπὶ μᾶλλον κυριεύουσιν αὐτοῦ τὴν μέθην, ὁ δὲ Φίξ, ἐννοῶν ὅτι ἐκ παντὸς τρόπου ἔπρεπε ν' ἀποχωρήσῃ αὐτὸν τοῦ κυρίου του, ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἐντελῶς ἀχρηστον. Λαβὼν λοιπὸν μίαν τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης εὐρισκομένων ὀπιογεμῶν καπνοσυρίγγων, ἔθηκεν αὐτὴν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Πονηρίδου, ὅστις ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὰ χεῖλη του, τὴν ἀνήψε, καὶ ῥοφήσας μικρὸν ἐξ αὐτῆς, κατένευσε βαρεῖαν τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ναρκωτικοῦ.

— Τέλος πάντων! εἶπεν ὁ Φίξ, βλέπων τὸν Πονηρίδην ἀδρανῆ, ὁ κ. Φόγ δὲν θὰ μάθῃ ἐγκαίρως ὅτι ἀναχωρεῖ τὸ Καρνάτικ, καὶ ἂν ἀναχωρήσῃ, θ' ἀναχωρήσῃ τοῦλάχιστον χωρὶς τὸν κατηραμένον αὐτὸν γάλλον.

Καὶ πληρώσας τὰ καταναλωθέντα ἐξῆλθε.

[*Ἔπειτα συνέχισα.]

Καθ' ἃ ὑπεσχέθημεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας, μεταδίδομεν αὐτοῖς κατωτέρω τεμάχιόν τι ἐκ τῆς βραβευθείσης μεταφράσεως τοῦ κ. Ἀγγέλου Βλάχου τοῦ δράματος τοῦ Λέσιγγ «Νάθαν ὁ σοφός.»

Ἡ μετάφρασις τοῦ κ. Βλάχου δημοσιεύεται, ὡς μνησθέντες, ὅσον οὐπω, χαίρομεν δὲ ὅτι ἡμεῖς πρώτοι παρέχομεν τὰ πρωτότυπα αὐτῆς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἑστίαις.

*Ὁ «Νάθαν» θεωρεῖται ὡς τὸ ἄριστον τῶν δραματικῶν ἔργων τοῦ Λέσιγγ, εἰς οὗ τὰ κριτικὰ ἰδίως συγγράμματα ἀφείλεται ἡ ἀπὸ τοῦ Κυροῦ τῆς γαλλικῆς μιμήσεως ἀπαλλαγὴ τῆς γερμανικῆς φιλολογίας καὶ ἡ ἐθνικωτέρα αὐτῆς διαμόρφωσις. Σκοπὸς τοῦ δράματος τούτου εἰδικὸς (πλὴν τοῦ γενικοῦ, ὃν προδίδετο ὁ Λέσιγγ δι' ὄλων αὐτοῦ τῶν δραματικῶν ἔργων, τοῦ νὰ ὑποδείξῃ δηλαδὴ τὴν προσήκουσαν ὁδὸν ἐν τῷ εἶδει τούτῳ τῆς ποιήσεως) εἶνε ἡ τῆς θρησκευτικῆς ἀνοχῆς ἥτοι ἀνεπιθρησκείας ὑπεραπολογία. *Ὁ χριστιανισμὸς, ὁ ἰουδαϊσμός καὶ ὁ μουαμεθανισμὸς, διὰ τριῶν κυρίως προσώπων παριστάμενοι, ἀγωνίζονται τὸ πρῶτον πρὸς ἀλλήλους περὶ μεγαλείου καὶ γενναιοφροσύνης, εἶτα δὲ συμφιλιούνται ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει. Τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα εἶνε εἰς Τοῦρκος, εἰς Ἰουδαῖος καὶ εἰς Ναΐτης. *Ὁ

1. Ναΐται: (Templiers) ἦσαν τάγμα θρησκευτικὸν καὶ ἱπποτικόν, ἰδρυθέν τῷ 1128 ὑπὸ τιμῶν εὐπατριδῶν, ὀρκισθέντων νὰ ὑπερασπίδωσι τοὺς εἰς Παλαιστίνην πορευομένους εἰς προσκύνησιν τοῦ Ἁγίου Τάφου. Τὸ τάγμα τοῦτο κατηργήθη τῷ 1314, ὅτε πάντες μὲν οἱ ἐν Γαλλίᾳ Ναΐται συνελήφθησαν ἀδικῶς, ὁ δὲ μέγας αὐτῶν μάγιστρος Ἰάκωβος Molay μετὰ τιμῶν τῶν προϋχόντων τοῦ τάγματος ἐκάθισεν. Ἡ λέξις ἐξ ἧς ὀνομάζοντο εἶνε

ΤΟΝΟΣ Ζ'—1879.

Τοῦρκος εἶνε ὁ Σουλτάνος Σαλαδίνος παριστάμενος κατὰ τὴν παράδοσιν ὡς τύπος ἱπποτισμοῦ ὁ νέος Ναΐτης περιβάλλεται πᾶσαν τὴν αὐστηρότητα καὶ τὰς λαμπρὰς ἀρετὰς τοῦ τάγματός του, ὁ δὲ Ἰουδαῖος Νάθαν παριστάται ὡς σοφός, πεπειραμένος καὶ ἀγαθὸς γέρον, ὅστις πλουτήσας ἐκ τοῦ ἐμπορίου, διατίθησι γενναιοδῶρως τὰ πλοῦτή του εἰς ἐλεῆ καὶ εὐεργεσίας. Φρονεῖ ὅτι πᾶσαι αἱ εἰλικρινεῖς θρησκευτικαὶ δοξασταὶ εἶνε σεβασταί, καὶ εἰς πάντα ἐνάρτερον ἄνθρωπον βλέπει τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ὁ χαρακτήρ οὗτος παριστάται ὑπὸ μὲν γάλην ἀπλότητα, καὶ τοι δὲ δὲν διαταράσσεται ὑπὸ μεγάλων παθῶν, συγκινεῖ ἰσχυρῶς. Ἐν τούτοις αἱ ἀρεταὶ αὐταὶ δὲν προφυλάττουσι ποσῶς τὸν Νάθαν ἀπὸ τῶν διωγμῶν. Κινδυνεύει νὰ γῆ ἀρπαζομένη παρ' αὐτοῦ τὴν νέαν, ἣν υἰοθέτησε καὶ περιέβαλεν ἐκ γενετῆς ἡ θλίψις τοῦ δὲ ἐπὶ τῷ ἐπικειμένῳ χωρισμῷ τὸν ἀναγκάζει νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν εἶνε πατὴρ τῆς, καὶ νὰ διηγηθῆ μετὰ περιπαθοῦς ἀπλότητος, πῶς τὸ πρῶτον ἀνέλαβε τὴν χριστιανὴν κόρην. Νύκτα τινὰ οἱ θρησκομανεῖς χριστιανοὶ κατασφάζουσι ἐν Γάζῃ πάντας τοὺς ἰουδαίους καὶ ὁ Νάθαν βλέπει ἐνώπιόν του σφαζομένην τὴν σύζυγον αὐτοῦ καὶ καίμενα τὰ ἑπτὰ του τέκνα. Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κείται πρηνὴς ἐν τῇ σποδῷ, καταρῶμενος, βλασφημῶν καὶ ὁμνῶν μίσος ἀδιάλλακτον κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ὅτε δὲ τέλος κατὰ μικρὸν ἀνακύπτει ἀπὸ τοῦ ἄλλου μοναχὸς τις προσέρχεται καὶ τὸν παρακαλεῖ ν' ἀναλάβῃ τὴν φροντίδα χριστιανοῦ βρέφους ἰγκατατελειωμένου, ὅπερ ὁ γέρον Ἰουδαῖος υἰοθετεῖ. Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Νάθαν, διηγουμένου ταῦτα, τοσοῦτον μᾶλλον συγκινεῖ ὅση ὁ Νάθαν προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ τὸ αἰσθημά του. Ἡ μακροθυμία δὲ καὶ ἡ ὑπομονὴ του οὐδὲν ἔλαττονται, καὶ τοι προσβάλλονται αἱ δοξασταὶ του καὶ ἡ ὑπερηφάνειά του, κατηγοροῦμένου ὅτι ἀνέβραψε τὴν Ῥέκαν ἐν τῇ ἰουδαϊκῇ πίστει. Τέλος μετὰ πολλὰς περιπετείας καθίσταται γνωστὸν ὅτι ὁ Ναΐτης καὶ ἡ νέα θετὴ κόρη τοῦ ἰουδαίου εἶνε ἀδελφοί, ὁ δὲ Σουλτάνος θετός αὐτῶν.

Ἡ δημοσιευομένη κατωτέρω Ε' Σκηνὴ τῆς Β' πράξεως ἐκτίθηται τὴν πρώτην συνέτυξιν τοῦ Νάθαν καὶ τοῦ Ναΐτου, σώσαντος τὴν Ῥέκαν ἐκ πυρκαϊᾶς, ἀποφεύγοντος δὲ τῶς πᾶσαν μετ' αὐτῆς συνέτυξιν καὶ πᾶσαν παρ' αὐτῆς ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης. Σ. τ. Δ.

ΠΡΑΞΙΣ Β'.—ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΝΑΘΑΝ, καὶ μετ' ὀλίγον ΝΑΪΤΗΣ
ΝΑΘΑΝ

Σχεδὸν φοβοῦμ' αὐτὸν τὸν ἀγριάνθρωπον, καὶ ἡ τραχὺ ἀρετὴ του μὲ ποιεῖ.
Εἷς ἄνθρωπος ἐν τούτοις νὰ στενωχωρῆ τοσοῦτον ἄλλον ἄνθρωπον!—*Α! ἔρχεται. Μὰ τὸν Θεόν! ὁ νέος οὗτος φαίνεται ἀνὴρ. Μ' ἀρέσκει τ' ἀγαθὸν καὶ ἀλαζὸν βλέμμα του, καὶ τὸ βῆμά του τὸ εὐσταθές. Πικρὸς εἶν' ἴσως ὁ φλοιὸς του, . . . πλὴν πικρὸς δὲν εἶνε ὁ πυρὴν του βέβαια. Ἄλλὰ κάπου ἐγὼ τοιοῦτον εἶδα πρόσωπον. . .
— Συγγνώμην, Φράγκε εὐγενῆ!

ΝΑΪΤΗΣ

Τί πράγμα; τί;

ΝΑΘΑΝ

Μὲ συγχωρεῖτε, ἄν. . .

ΝΑΪΤΗΣ

Τί, ἰουδαῖε, τί;

Temple, ἦτοι Ναός, ἐννοεῖται δὲ ἡ ἐκκλησία τοῦ Πατριάρχου Τάφου ἐν Ἱεροσολύμοις.

ΝΑΘΑΝ

... Έχω τὴν τόλμην νὰ σὰς ἐμιλήσω . . .

ΝΑΪΤΗΣ

νὰ σ' ἐμποδίσω δύναμαι; Ὁμίλει! πλὴν ὄχι πολλά.

ΝΑΘΑΝ

Σταθῆτε! μὴ παρέρχεσθε τόσον ταχέως καὶ περιφρονητικῶς ἐνώπιον ἐκείνου, ὅστις διαρκῆ εὐγνωμοσύνην σὰς ὀφείλει.

ΝΑΪΤΗΣ

Πῶς αὐτό;

— Ἄ! τὸ μαντεύω! εἶσαι ἴσως . . .

ΝΑΘΑΝ

Νάθαν* τῆς κόρης πατὴρ εἶμαι, ἢν ὑμῶν ἡ γενναιότης ἐσωσεν ἐκ τῶν φλογῶν. Κ' ἔρχομαι. . .

ΝΑΪΤΗΣ

Νὰ μ' εὐχαριστήσης; Περιττόν!

Πολλὰς ὡς τώρα δυστυχῶς ὑπέφερα εὐχαριστήσεις διὰ τὸ μικρὸν αὐτὸ πρᾶγμα. Καμμίαν εὐχαρίστησιν λοιπὸν δὲν μοῦ ὀφείλεις. Μήπως ἤξευρα ἐγὼ, ὅτι ἐκεῖν' ἡ κόρη ἦτο ἡ θυγάτηρ σου; Καθῆκον τοῦ ναύτου εἶνε πάντοτε νὰ πρέχ' εἰς τοῦ τυχόντος τὴν βοήθειαν, ὡσὰκις κινδυνεύει καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ μοῦ ἦτο τότε μέγα βᾶρος ἡ ζωῆ. Ὡστε προθύμως, εὐχαρίστως ἐδραζα τὴν εὐκαιρίαν, καὶ τὴν ἐκινδύνευσα διὰ νὰ σώσω ἄλλην, ἔστω ἡ ζωῆ ἂν ἦτο Ἰουδαίας.

ΝΑΘΑΝ

Μέγα! μέγα . . . πλὴν

φρικῶδες! Ὅμως ἐννοῶ τοὺς λόγους σας. Τὸ μετριόφρον μεγαλεῖον κρύπτεται ὑπὸ τὴν φρίκην ἵνα μὴ θαυμάζεται! Ἄλλὰ, ἐὰν τὸν φόρον ἀποστρέφεται τοῦ θαυμασμοῦ, . . . αἱ! ποῖον θέλει ἀρὰ γε; — Ἐὰν δὲν ἦσθε ζένος καὶ αἰχμαλώτος, ἰππὸτα μου, βεβαίως τόσον τολμηρῶς δὲν θὰ ἠρώτων. Αἰετοῦ, προστάξατε, . . . τί δύναμαι νὰ πράξω διὰ σὰς;

ΝΑΪΤΗΣ

Οὐδέν!

ΝΑΘΑΝ

Πλούσιος εἶμαι!

ΝΑΪΤΗΣ

Ἰουδαῖος πλούσιος δὲν εἶνε διὰ τοῦτο καὶ καλλίτερος τῶν ἄλλων.

ΝΑΘΑΝ

Ἄν ἐν τούτοις ἔχη κάτι τί καλλίτερόν των, — πλούτη — δύνασθε, θαρρῶ, νὰ τὸ ὠφελιθῆτε.

ΝΑΪΤΗΣ

Ἔστω, δὲν ἀρνοῦμαι αὐτό.

Καὶ δὲν ἀρνοῦμαι χάριν τοῦ μανθῶν μου.

Ὅταν τριβῆ τοσοῦτον, ὥστ' ἀδύνατος νὰ γείνη ἡ ῥαφή καὶ τὸ ἐμβάλλωμα, ἔρχομαι τότε, καὶ δανείζωμ' ἀπὸ σὲ διὰ τὸν νέον, ὕφασμα ἢ χρῆματα.

Μὴ σκυθρωπάζεις τόσον. Ἔσο ἡσυχος.

Δὲν εἶν' ἀκόμη εἰς τὰ τελευταῖά του.

Κρατεῖ ἀκόμη, βλέπεις, ἀρκετά. Αὐτὴ ἡ ἄκρα μόνον ἔχει μίαν ἀσχημὴν κηλίδα. Εἶνε καύσιμον. Τὸ ἔπαθεν ὅτ' ἔσωσα τὴν κόρην σου ἀπὸ τὸ πῦρ.

ΝΑΘΑΝ

(δράττων τὴν ἄκραν τοῦ μανθῶν του καὶ θεωρῶν αὐτὴν)

Περίεργον! Ἐν καύσιμον, μία κηλὶς καλλίτερα νὰ λέγη περὶ τοῦ ἀνδρὸς παρὰ τὸ ἴδιόν του στόμα. ἤθελα νὰ τὴν φιλήσω τότε τὴν κηλίδ' αὐτὴν. — Μὲ συγχωρεῖτε! δὲν τὸ ἤθελα.

ΝΑΪΤΗΣ

Τί; τί;

ΝΑΘΑΝ

Ἔσταξ' ἐν δάκρυ! . . .

ΝΑΪΤΗΣ

Δὲν πειράζει τίποτε.

Τόσαι σταγόνες ἔπεσαν ἐπάνω του ὡς τώρα . . . (πλὴν νὰ μὲ ταραττή ἤρχισεν αὐτὸς ὁ Ἰουδαῖος).

ΝΑΘΑΝ

Ἦ! ἂν εἶχατε

τὴν καλωσύνην, τὸν μανθῶν σας αὐτὸν νὰ στείλειτ' ἀπαξ εἰς τὴν κόρην μου.

ΝΑΪΤΗΣ

Πρὸς τί;

ΝΑΘΑΝ

Κ' ἐκεῖνη νὰ φιλήσῃ τὴν κηλίδ' αὐτὴν, ἀφοῦ τὰ γόνατά σας μάτην πρὸ καιροῦ ἐπιθυμεῖ νὰ σφίξῃ μὲ τὰς χεῖράς της.

ΝΑΪΤΗΣ

Πλὴν . . . Ἰουδαῖε . . . — Νάθαν ὀνομάζεσαι; —

Πλὴν . . . Νάθαν — εἶνε ἀληθῶς οἱ λόγοι σου πολὺ καλοὶ . . . ὀλίγοι, καὶ μὲ ἔννοιαν.

Εἶμ' εἰς ἀμνηστίαν . . . — Εἶν' ἀλήθεια . . . πῶς . . . ἤθελα . . .

ΝΑΘΑΝ

Κρυφῆτε, . . . προσποιήθητε, . . .

ὅπως καὶ ὅσον θέλετε. Σὰς ἐννοῶ.

Ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ τιμιότης σας φιλόφρων νὰ φανῆτε δὲν ἐπέτρεπον.

Ἡ κόρη ἦτο ὅλη αἰσθημ' ἀφ' ἐνός* ὁ γυναικεῖος πρεσβευτῆς της πρόθυμος εἰς ὅλα ἀφ' ἐτέρου . . . κ' εἶλεπ' ὁ πατὴρ μακρὰν. Σεῖς μόνος τὸτ' ἐπροστατεύσατε

τὸ ἀγαθόν της ὄνομα, κ' ἐφύγατε τὸν πειρασμόν, τὴν νίκην ἀποφεύγοντες.

Καὶ δι' αὐτὸ ἀκόμη σὰς εὐγνωμονῶ.

ΝΑΪΤΗΣ

Ὁμολογῶ, γνωρίζεις πῶς ὀφείλουσι νὰ σκέπτωντ' οἱ ναῖται.

ΝΑΘΑΝ

Πῶς; μόνον αὐτοί;

Ὁφείλουν μόνον; καὶ τ' ὀφείλουν, ἐπειδὴ τοῦ τάγματός των εἶν' αὐτὸ παράγγελμα; Ἐγὼ ἤξεύρω, οἱ χρηστοὶ πῶς σκέπτονται, κ' ἤξεύρω, ὅτι εἶνε πανταχοῦ χρηστοί!

ΝΑΪΤΗΣ

Ἄλλὰ, ἐλπίζω, μὲ τινὰς διαφορὰς.

ΝΑΘΑΝ

Χρωμάτων, ἐνδυμάτων, ἀναστήματος.

ΝΑΪΤΗΣ

Ἄλλ' εἶνε ὅμως, ποῦ ὀλίγοι, ποῦ πολλοί.

ΝΑΘΑΝ

Δὲν εἶν' αὐτὴ σπουδαία ἡ διαφορὰ. Ὁ ἀνθρώπος ὁ μέγας θέλει γῆν πολλὴν παντοῦ καὶ ὅταν τύχουν πλείονες ὁμοῦ, ὡς πυκνοφυτευμένα δένδρα, θραύουσιν ὁ εἰς τοὺς κλάδους τοῦ πλησίον. Μέτριοι, ὅπως ἡμεῖς, ὑπάρχουν ἄφθονοι παντοῦ. Ἄλλὰ δὲν πρέπει νὰ προπηλακίζωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον* πρέπει ἡσυχὰ ὁ κλάδος μὲ τὸν ἄλλον κλάδον νὰ συζῆ, καὶ τὸ μικρὸν τῆς κορυφῆς κλωνάριον νὰ μὴ φαντάζετ' ὅτι δὲν ἐφύτρωσε κ' ἐκεῖνο ἀπὸ χῶμα.

ΝΑΪΤΗΣ

Ὁραιότατα!

Ἡξεύρεις ὅμως ποῖος πρῶτος τῶν λαῶν ἐπροπηλάκισ' ἄλλους; ποῖος πρῶτιστα λαὸς ὀνόμασ' ἑαυτὸν τὸν ἐκλεκτόν λαόν; Πῶς θέλεις τότε; Ἄν δὲν τὸν μισῶ, δύναμαι ὅμως νὰ μὴ τὸν περιφρονῶ δι' αὐτὴν ὅλην τὴν ἀλαζονείαν του; Ἄλαζονείαν, ἢν ἐκλυροδότησιν εἰς πάντα μουσουλμάνον καὶ χριστιανόν: ὅτ' εἶνε μόνος ὁ θεὸς του ἀληθῆς; Θαυμάζεις ἴσως, πῶς ἐγὼ, χριστιανός, καὶ μάλιστα ναύτης, οὕτως ὀμιλῶ. Πλὴν πότε, ποῦ, ἂν ὄχι τότε καὶ ἐδῶ μυσσαρωτέρα κατεφάν' ἡ εὐλαθῆς αὐτὴ μανία, καθ' ἣν ἕκαστος φρονεῖ ὅτ' εἶνε ὁ θεὸς του ὁ καλλίτερος, καὶ θέλει τὸν θεόν του τὸν καλλίτερον αὐτόν, νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον; — Ὅστις τότε τέλος καὶ ἐδῶ τοὺς ὀφθαλμούς του δὲν ἀνοίξῃ εἰς τὸ φῶς . . . — Πλὴν τί μὲ μέλει; Ἄδιάφορον. Τυφλὸς ἄς μείνῃ ὅστις θέλει. — Σὺ λησμονήσας ὅ,τ' εἶπα. Ἄφησέ με.

(θέλει νὰ φύγῃ)

ΝΑΘΑΝ

Δὲν ἤξεύρετε,

πῶς ἔτι μάλλον τότε θὰ προσκολληθῶ

εἰς σὰς; Ἐλάτε . . . πρέπ' ἡμεῖς νὰ ἤμεθα φίλοι. Περιφρονεῖτε, ὅσον θέλετε, τὸ ἔθνος μου* κανεῖς μας δὲν ἐξέλεξε τὸ ἔθνος του, καὶ οὔτε σεῖς οὔτε ἐγὼ τὸ ἔθνος μας ἀποτελοῦμεν. Ἐπειτα, τί λέγετ' ἔθνος; εἶνε οἱ χριστιανοὶ καὶ οἱ ἔβραῖοι ἀρὰ γε πλείοτερον χριστιανοὶ κ' ἔβραῖοι παρὰ ἄνθρωποι; — Τί εὐτυχία, ἂν καὶ σεῖς ἰππὸτα μου εἰς εἴθε ἐξ ἐκείνων, ὅς ἀρκεῖ αὐτὸ καὶ μόνον, ὅτι ὀνομάζοντ' ἄνθρωποι.

ΝΑΪΤΗΣ

Εἶμ' ἐξ ἐκείνων, Νάθαν! ναί, μὰ τὸν Θεόν! Δός με τὴν χεῖρά σου. Ἐντρέπομ' ἀληθῶς, ὅτι ἐπὶ στιγμὴν σὲ παρεγνώρισα.

ΝΑΘΑΝ

Ἐγὼ ἐξ ἐναντίας χαίρω δι' αὐτό.

Εἰς τὰ κοινὰ σπανίως ἀπατάται τις.

ΝΑΪΤΗΣ

Ἄλλὰ δυσκόλως λησμονεῖ τὰ σπάνια.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Ἐν Μονάχῳ, 31 Μαρτίου 1879.

Β'

Ἡ μεγάλη ἐβδομάς. — Ἐρνέστος Ῥενάν. — Σοφὴ ἐρμηνεία. — Ἐφαρμογαὶ τηλεφώνου. — Ἀποτυχία Ἐδισων. — Ἐκδρομὴ εἰς τὸν πόλον δι' ἀεροστάτου. — Ἐξερεύνησις Ἀφρικῆς. — Ὁ γῆρος τῆς γῆς.

Τὴν ἐωλοκρασίαν τῆς ζυθοποτικῆς πανηγύρεως τοῦ Σωτήρος, διεδέχθη κατάνυξις καὶ προσευχῆ. Ἐπέστη ἡ μεγάλη ἐβδομάς, καὶ εὐλαθῆς πλήθος πληροὶ τὰς ἐκκλησίας, ἐν αἷς μουσικῆ σεμνῆ καὶ ἐπιβάλλουσα ἐξάγει τὸν νοῦν καὶ φέρει εἰς συντριβὴν τὴν καρδίαν. Αἱ τελεταὶ τῆς μεγάλης ἐβδομάδος ἐπέχουσιν καὶ ἐνταῦθα οὐ μικρὸν ἐνδιαφέρον, ἂν καὶ τὸ Μόναχον ὑπολείπεται ἄλλων καθολικῶν πόλεων κατὰ τὴν λαμπρότητα καὶ τὸ περίεργον αὐτῶν. Κυρίως δ' ἀρχονταὶ κατὰ τὴν μεγάλην Πέμπτην, τὴν πρᾶσινην ἐπικαλουμένην (Gründonnerstag), καθ' ἣν σιγῶσιν οἱ κῶδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, διότι μεταβαίνουσιν ἐπὶ πτερυγῶν ἀνέμων εἰς Ῥώμην, ἵνα εὐλογηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Πάπα, καὶ μάλιστα τὴν ἐσπέραν τοῦ Σαββάτου ἐπιστρέφουσιν ἐκεῖθεν. Τὴν πρώτην τῆς Πέμπτης τελεῖται ἐν τοῖς ἀνακτόροις πανηγυρικῶς ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ αὐτάρχου ἢ πλῆσις τῶν ποδῶν δώδεκα πρὸς τοῦτο ἐκλελεγμένων γερόντων, ὑποκρινομένων τοὺς Ἀποστόλους. Οἱ ἐρεταινοὶ εἶχον ἐν συνόλῳ ἡλικίαν ἐτῶν 1074. Ἀφ' οὗ ἐπλυνε τοὺς πόδας των εἰς τῶν ἀνωτέρων κληρικῶν, ἐνέδυσαν αὐτοὺς νέα ἱμάτια καὶ τοὺς ἀπέπεμψαν μετὰ δώρων. Ἡ παρωδία αὐτῆ τοῦ μυστικοῦ δείπνου εἶνε συνήθης εἰς τὰ καθολικὰ ἔθνη, κατ' ἐξοχὴν δὲ μεγαλοπρεπέστατα τελεῖται ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ τοῦ Πάπα, καὶ ἐν Βιέννῃ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐτελεῖτο δὲ καὶ ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ

τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, καὶ μέχρι τοῦ νῦν διατηρεῖται ἐν τοῖς πατριαρχείοις Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων.

Τὴν Παρασκευὴν ὁ ἐπιτάφιος. Ὁ κυριώτατος βωμὸς τῶν ἐκκλησιῶν κοσμεῖται λαμπρῶς· οἱ τοῖχοι καλύπτονται διὰ μελανῶν καταπετασμάτων, ἀνθὴ καὶ φυτὰ τίθενται φιλοκάλως πέριξ σπηλαίου τεχνητοῦ, ὑπεράνω δὲ πάντων τὸ χρυσοῦν σκεῦος, ἐν ᾧ ἡ θεία εὐχαριστία, ἀντανάκλων τὰς ἀκτῖνας μυρίων κηρίων. Ἐν τῷ σπηλαίῳ κατάκειται κήρινον ὁμοίωμα τοῦ Ἰησοῦ. Οἱ καιροὶ φαίνεται μεγάλης μετεβλήθησαν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἀντὶ κηρίνου ὁμοιώματος, ἄνθρωπος ζῶν, ὑποκρινόμενος τὸν ἐσταυρωμένον, κατεκλίνετο ἐν τῷ τάφῳ, καὶ καθ' ἣν—κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος—ὁ πρόεδρος τῆς ἐνταῦθα ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν δὲν ἀπήξιεν νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους νὰ προσποιηθῇ τὸν τεθνεῶτα, ὡς βεβαίως ἀνῆλθε, οὐ ἢ μαρτυρία μέγα ἔχει κύρος, ὁ Βέρναδος Θεϊρσιος. Νῦν ἀνθρώπους ἐπέχοντες θέσιν κηρίων ὁμοιωμάτων εἶδον μόνον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς αὐλῆς. Θεράποντες δύο, φέροντες στολὴν πολεμιστῶν τοῦ μεσαίωνα, ἴσταντο παρά τὸν τάφον σιωπηλοὶ καὶ ἀκίνητοι, στήριζόμενοι εἰς τὰ μακρὰ δόρατά των. Οὐδέποτε θὰ ἐπίστευον ὅτι ἦσαν ζωντανοὶ, ἀν μὴ ἐπταρνύζετο ὁ ἕτερος τούτων· ἀπερίγραπτοι εἶσαν οἱ ἀγῶνες, οὓς ὁ ταλαίπωρος κατέβαλλε διὰ νὰ μὴ πάθῃ τὸ ἐξευτελιστικὸν ἐκεῖνο πάθημα· ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲν τὸ κατώρθωσε, καὶ ἐπταρνύσθη.

Εἰς τινὰς ἐκκλησίας τῆς πόλεως ταύτης, ἐμμενούσας εἰς τὰς ἀρχαίας παραδόσεις, ἡ διακόσμησις τοῦ ἐπιταφίου εἶναι ποικιλωτέρα. Παρὰ τὸν τάφον εὐρίσκειται καὶ ὁ σταυρὸς, καὶ αἱ κλίμακες, καὶ ἡ λόγχη ἢ πλῆξασα τὴν πλευρὰν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μία λεκάνη, παριστώσα πιθανῶς τὴν ἐκ τῆς πληγῆς ῥοὴν αἵματος καὶ ὕδατος, καὶ κολοσσιαῖος ξύλινος ἀλέκτωρ, ὁ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Πάντα δὲ ταῦτα περιφέρονται ἐνίοτε καὶ ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιῶν ἐν πομπῇ, προστιθεμένων καὶ ξυλίνων συμπλεγμάτων, παριστῶντων τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ, βασταζομένων δὲ ὑπὸ ὄχλου ἀχθοφόρων.

Τὴν ἐσπέραν τοῦ μεγάλου Σαββάτου οἱ κώδωνες ἐπιστρέφοντες ἠχοῦσι χαρμωσύνως, προσκαλοῦντες τοὺς πιστοὺς νὰ τελέσωσι τὴν Ἀνάστασιν. Ἐν μιᾷ τῶν πρωτευουσῶν ἐκκλησιῶν, τῇ τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου, ἡ ἱεροτελεστία ποικίλλεται καὶ διὰ παραδόξου τινὸς θεάματος. Ἐπιστάσης τῆς ὥρας τῆς ἀναστάσεως, κρούεται ἐν σήμαντρον, οἱ ἐκκλησιαζόμενοι κλίνουσι γόνυ πάντες, ὁ τάφος καὶ τὸ κήρινον ὁμοίωμα ἀφανίζονται, ἀντ' αὐτῶν δὲ ἀναπνέει διὰ μηχανισμοῦ ξύλινον ἀγάλμα τοῦ Χριστοῦ, κρατοῦν σημαίαν ἐν τῇ δεξιᾷ.

Οὕτω δὲ λήγουσιν αἱ ἐορταί, καὶ δύναται τις

εἰπεῖν ὅτι σχεδὸν δὲν ἐπεκτείνονται πέραν τῆς ἐκκλησίας. Τὸ ἄρρητον ἐκεῖνο γόητρον, ὅπερ ἐνέχουσι παρ' ἡμῖν, ἐν τοῖς κόλποις τῆς οἰκογενείας κυριώτατα πανηγυριζόμεναι, στενώτατα δὲ συνδεόμεναι καθόλου μετὰ τοῦ βίου τοῦ λαοῦ, παρατηρεῖται ἐνταῦθα μόνον κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων, τὴν κατ' ἐξοχὴν ἐορτὴν τῶν βορείων λαῶν.

Ἡμέρας τινὰς πρὸ τοῦ Πάσχα, ἐτελέσθη ἐν Παρισίοις ἡ εἰσαγωγή εἰς τὴν γαλλικὴν ἀκαδημίαν τοῦ διασήμευ συγγραφέως τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ Ἐρνέστου Ρενάν. Ὁ νέος ἀκαδημαϊκὸς ἀπήγγειλε κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐγκώμιον τοῦ προκατόχου του, τοῦ ἐγκρίτου φυσιοδίφου Κλαυδίου Βερνάρδου· προσημαζόμενος δὲ, ἐξῆρε τὸ πνεῦμα τῆς ἀμεροληψίας καὶ τῆς εὐθυκρίας, ὅπερ ἐνέπνευσε πάντοτε τὰς ἀποφάσεις τῆς ἀκαδημίας, καὶ οὐ ἕνεκα τὸ ἴδρυμα τοῦ καρδιναλίου Ρισιελιὲ κατέσχε περιβλεπτον θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ τῷ ὄντι, ἡ γαλλικὴ ἀκαδημία καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα καὶ κατὰ τὴν παρούσαν, περιφρονούσα τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἰσχυρῶν καὶ τὰς ὁδοὺς τοῦ μέλλοντος προπαρασκευάζουσα, ἐδέχθη πάντοτε προθύμως εἰς τοὺς κόλπους τῆς πάντα ἐξοχον συγγραφέα καταδικωμένου. Ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ', ἀπορρίψασα τὸν ἡγεμονίδην Κονδὲ, ἐξελέξατο τὸν Μαλέρβ, τὸν φίλον τοῦ ἀναμορφωτοῦ οἰκονομολόγου Τυργῶ, καὶ ἐν τῷ κατὰ τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν διωγμῶ ἀνέφεξε τὰς πύλας αὐτῆς εἰς τὸν κορυφαῖον τούτων, τὸν D'Alembert. Ἀργότερον δὲ, ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ΙΣ', ἀπέδωκε τιμὰς πανηγυρικὰς εἰς τὸν Βολταίρον κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς Παρισίους, ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας δὲν ἐδίστασε νὰ ἐκλέξῃ τὸν Chateaubriand, καὶ ἐπὶ τῶν μετέπειτα δυναστειῶν πολλοὺς φιλελευθέρους καὶ ἀντιπολιτευομένους. Οὕτω δὲ ἡ γαλλικὴ ἀκαδημία ἀνῆλθεν εἰς περιωπὴν ἀνωτέραν τῶν ἄλλων ἀκαδημιῶν, ἐκάστη δὲ νέα ἐκλογή μελῶν αὐτῆς διεγείρει τὸ ἐνδιαφέρον οὐ μόνον πάσης τάξεως τῆς γαλλικῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ παντὸς ξένου λογιῶ.

Εἰς τὸν Ρενάν ἀπήντησεν ἕτερος ἀκαδημαϊκός, ὁ Μεζιέρ, ὁ ὅποιος μετὰ πολλοὺς ἐπαίνους ἐκάκισεν αὐτὸν, ὅτι ἐν τοῖς ἱστορικοῖς αὐτοῦ ἐργοῖς χορηγεῖ ἐνίοτε μείζονα χῶρον εἰς τὴν πλοσίαν αὐτοῦ φαντασίαν ἢ εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν. Μία περικοπὴ τῆς προσλαλιάς ταύτης, ἐν ἣ ὁ Ρενάν κατεκρίνετο ὡς εἰκονίσας τὸν ἀπόστολον Παῦλον δὺςμορφον, ἀνευ βασιμίου τινὸς ἱστορικῆς μαρτυρίας, παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς περιέργον δημοσιογραφικὴν συζήτησιν. Ἐν δὲ τῇ Ἐφημερίδῃ τῶν συζητήσεων ἀπέδειξεν ὁ Ρενάν, ὅτι παραστήσας οὕτω τὸν ἀπόστολον, ἐν ἑλλείψει ἀκριθῶν περιγραφῶν ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἁμέ-

φωνον παρέδοσαν τῶν πρώτων χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ εἰς τὴν βυζαντινὴν ἀγιογραφίαν. Ἐκ τινὸς μάλιστα χωρίου τῆς πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς ὁρμώμενος, εἰκάζει ὅτι οὐ μόνον ἀδύνατος ἦτο τὸ σῶμα ὁ ἀπόστολος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὑπέφερον ἐκ ρευματισμῶν.

Ὁ νέος ἀκαδημαϊκός, ἐκ Βρετάνης τῆς Γαλλίας καταγόμενος, διακριθεὶς ἐνωρὶς διὰ τὰς ἐμβριθεστάτας αὐτοῦ μελέτας περὶ τῶν σημιτικῶν γλωσσῶν, εἶγεν ἐκλεχθῆ πρὸ πολλῶν ἐτῶν μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας. Πρὸ εἰκοσαετίας δ' ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως εἰς Συρίαν καὶ Παλαιστίνην πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς χώρας ὑπὸ ἀρχαιολογικὴν καὶ ἐθνολογικὴν ἐποψίν. Καρπὸς τῶν ἐπιτοπιῶν μελετῶν αὐτοῦ ὑπῆρξεν οὐ μόνον τὸ σπουδαιότατον σύγγραμμα Ἀποστολὴ εἰς Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην, ἀλλὰ καὶ ὁ πολύκροτος Βίος τοῦ Ἰησοῦ, περὶ οὗ τσσαῦται ἐγράφησαν ἐπικρίσεις καὶ ἀντεπικρίσεις, καὶ ἀφορισμοὶ καὶ ποιμαντορικαὶ ἐπιστολαί, ὅποσαι θὰ ἐπήρουν νὰ πληρώσωσιν ὀλόκληρον βιβλιοθήκην. Ὁ Βίος τοῦ Ἰησοῦ ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον τόμον σειρᾶς συγγραμμάτων Περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, ὧν μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν οἱ ἀκόλουθοι τόμοι: Οἱ Ἀπόστολοι—Ὁ ἀπόστολος Παῦλος—Ὁ ἀντίχριστος—Τὰ εὐαγγέλια. Προαναγγέλλεται δὲ καὶ ἡ ἐκδοσις τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ τῶν τελευταίων ἀποστολικῶν ἀνδρῶν.

Ἐπειδὴ περὶ ἀκαδημαϊκῶν ὁ λόγος οὐχὶ ἄκαιρον νομίζω νὰναφέρω καὶ ἀστεῖον τι ἐπεισῶδιον μιᾶς τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τῆς γαλλικῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν. Ἐν τινι ἀρχαιολογικῷ περιοδικῷ συγγραμμάτι, τῇ Κελτικῇ ἐπιθεωρήσει ἐδημοσιεύθη ἀπεικόνισμα ἀρχαίου τινὸς γαλατικοῦ ἀναγλύφου, παριστῶντος ἄνδρα κρατοῦντα σφύραν. Ἐν τῇ παραστάσει ταύτῃ τινὲς τῶν ἀρχαιολόγων ἀνεγνώριζον τὸν θεὸν τοῦ πολέμου τῶν Γαλατῶν, ἕτεροι δὲ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα ὡς θεόν. Ἀλλὰ τοιαύτη δὲν ἦτο ἡ γνώμη σοφοῦ τινὸς γερμανοῦ, ὅστις ὀγκῶδες περὶ τοῦ ζητήματος συγγράμμα, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιγραφῶν. Ἐν τούτῳ ἐφίστη ἰδίως τὴν προσοχὴν ἐπὶ ἐπιγραφῆς τινὸς τοῦ ἀναγλύφου Encina καὶ διὰ θαυμασίου συνδυασμοῦ ἱρλανδικῶν, ἑλληνικῶν καὶ σανσκριτικῶν ριζῶν καὶ λέξεων, ἀπεδείκνυεν ὅτι τὸ ἄγνωστον ὄνομα ἐσημαίνει θεὸν τῆς γεωργίας. Τὸ ὑπόμνημα δὲν ἀνεγνώσθη μέχρι τέλους, ἐνε-

1. Τὸ γαλλικὸν Πανακαδημικὸν (Institut de France) συγκατετίθει, ὡς γνωστὸν, ἐκ πέντε ἀκαδημιῶν· τῆς τῶν ἐπιγραφῶν, τῆς τῶν ἐπιστημῶν, τῆς τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν, τῆς τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ τῆς γαλλικῆς (Académie française). Τὴν τελευταίαν ἀποτελοῦσι τεσσαράκοντα μέλη, ἐκλεγόμενα ἐκ τῶν δοκιμωτάτων Γάλλων συγγραφέων· εἰς ταύτην δ' εἶναι ἀνατεθειμένη καὶ ἡ ἐκδοσις τοῦ λεξικοῦ τῆς γαλλικῆς γλώσσης.

κα τῶν γελώτων τῶν ἀκαδημαϊκῶν. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀγνώστου θεοῦ, οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ τὸ τοῦ παρισινοῦ χαλκογράφου τοῦ χαράξαντος τὴν εἰκόνα!

Τὸ τηλεφῶνον προβάλλει βαθμηδὸν τελειοποιούμενον, ἡ δὲ ἰδέα τῆς ἀκροάσεως μουσικῆς συμφωνίας ἢ θεατρικῆς παραστάσεως ἀπὸ μακρᾶ ἀποστάσεως πραγματοποιηθήσεται ταχέως, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. Ὡς ἀναγγέλλει μία ἐφημερὶς τῆς Νέας Ἰόρκης πείραμα τοιοῦτο ἐτελέσθη ἐσχάτως ἐν τῇ πόλει ἐκεῖνη μεθ' ἱκανῆς ἐπιτυχίας.—Ἀπ' ἐτέρου ἀνεψιὸς τις τοῦ ἐφευρέτου ἐκόμισεν εἰς Λονδίνον τὸ πρῶτον μεγάλοφῶνον, δι' οὗ πολλὰ ἐγένοντο πειράματα. Διὰ τούτου συνεκοινώησαν δύο οἰκίαι, ἡ μία ἐν τῇ ὁδῷ Lombard καὶ ἡ ἑτέρα ἐν τῇ Princess, τὸ δὲ συννοῦν αὐτὰς σύρμα, ὑπολογιζομένης καὶ περιστροφῆς τινος αὐτοῦ, εἶχεν ἑκτασιν δρόμου ἐνός τετάρτου τῆς ὥρας. Οὐ μόνον δὲ ὁ πλησίον τοῦ στομίου ἔχων τὸ οὖς ἤκουεν εὐκρινῶς καὶ μετὴν ἀρχικὴν ἐντασιν τῆς φωνῆς τὰς λέξεις, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ παρευρισκόμενοι ἐν τῷ δωματίῳ, μέχρις ἀποστάσεως δεκαπέντε ποδῶν ἀπὸ τῆς μηχανῆς.

Τὰ πειράματα ἐξ ἐναντίας τοῦ διασήμευ ἐφευρέτου περὶ φωτισμοῦ τῶν πόλεων δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἀπέτυχον μέχρι τοῦδε καθ' ὀλοκλήριαν. Τὸ μόνον ὅπερ κατώρθωσε συνίσταται εἰς τὴν διατήρησιν ἐν μέρει εἰς κατάστασιν λευκῆς πυρκαϊώσεως τετρακοσίων μεταλλίνων συρμάτων διὰ μηχανῆς δεκαεὶ ἑπτα δυνάμεως. Σκοπὸς τοῦ πειράματος ἦτο νὰποδειχθῇ πόσα τοιαῦτα σύρματα ἠδύναντο ἐν χώρῳ τινὶ ὀρισμένῳ νὰ πυρκαϊωθῶσι· καὶ ἐπὶ τοῦ πειράματος τούτου ἐστήριζεν ὁ Ἐδισων τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ, καθ' ἣν μία μηχανὴ δυνάμεως ἐξακοσίων ἑπτα θὰ ἐπάρκει εἰς συντήρησιν τῆς φλογὸς εἰκοσακισχιλίων λαμπτήρων. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται θερμοκρασία 2700 βαθμῶν, τήκουσα πᾶν μετάλλινον σύρμα. Πᾶσαι δ' αἱ προσπάθειαι τοῦ Ἐδισων πρὸς κατανίκησιν τῶν δυσκολιῶν τούτων δυστυχῶς μέχρι τοῦδε ἀπέτυχον.

Τὸ σχέδιον περὶ ἐκδρομῆς εἰς τὸν βόρειον πόλον ἐπὶ ἀεροστάτων ἐκτελεσθήσεται ἴσως λίαν προσεχῶς. Ἐν εἰκοσιπέντε πόλεσι τῆς Ἀγγλίας συλλέγονται ἔρανοι πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον. Μηνὶ Μαίῳ θάποπλεύσωσι τὰ πλοῖα ἐξ Ἀγγλίας ὑπὸ τὸν πλοίαρχον Cheyne, καὶ ἀπ' οὗ φθάσασιν μέχρι τοῦ ἐσχάτου σημείου τῆς παγωμένης θαλάσσης τοῦ προσιτοῦ εἰς πλοῖα, πολλοὶ τῶν ἐπιβατῶν θὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν δρόμον αὐτῶν ἐπὶ ἀεροστάτων.

Ἐκτὸς δὲ ταύτης ὀργανίζονται ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἕτεροι ἐκδρομαὶ εἰς τὸν βόρειον πόλον. Κατὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον θάποπλεύσῃ εἰς τὰς πολιτικὰς θαλάσσης τὸ πλοῖον Discovery, τὸ μόνον

λις πρός διείσδυσιν ἐπανελθόν ἐκεῖθεν. Ἄλλοι διευθυνοῦνται βορειοδυτικῶς εἰς Σπιτςβέργην καὶ πρός βορρᾶν τῆς Σιβηρίας.

Ἡ τῆς Ἀφρικῆς ἐξερευνησις ἐνεργεῖται μετὰ μείζονος ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπιτυχίας. Πρὸ πινων ἡμερῶν ἐπανῆλθεν εἰς Εὐρώπην ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἄνω Ζαμπεζιαν περιηγήσεώς του ὁ Πορτογάλλος συνταγματάρχης κύριος Pints, ἀφθόνους κομίζων συλλογὰς καὶ σημειώσεις. Διελθὼν διὰ μερῶν, ἅτινα μέχρι τοῦδε οὐδεὶς Εὐρωπαῖος εἶχεν ἐπισκεφθῆ, ἐξήτασε τοπογραφικῶς πρὸ πάντων τὴν χώραν καὶ πολυτίμους ἐπιτήρησας γεωγραφικὰς ἀνακαλύψεις.

Περὶ δὲ τῆς ἰταλικῆς ἐκδρομῆς εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἀρῶμεθα τὰς ἀκολουθούσας πληροφορίας ἐκ διαφόρων ἰταλικῶν ἐφημερίδων. Μηνὶ Μαρτίου μεσοῦντι ἀπέπλευσαν ἐκ Λιβόρνου διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου Rapido ὁ πλοίαρχος Μαρτίνι μετὰ τῆς ὑπὸ τῆς γεωγραφικῆς ἐταιρίας ὀργανωθείσης ἐπιχειρήσεως συνοδίης. Οὗτοι μεταβαίνουσιν εἰς τὸ βασιλεῖον Σιόα πρὸς συνάντησιν τοῦ μαρκιῶνος Ἀντινόρι. Ἡ συνοδία αὕτη, ἐν ἣ περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ θανόντος καρδινάλιου Ἀντωνέλλη καὶ τρεῖς ἱεραπόστολοι, κομίζει καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Οὐμβέρτου πρὸς τὸν βασιλέα τοῦ Σιόα ἀποστελλόμενα δῶρα ταῦτα συνίστανται ἐκ δύο ὄρειων τηλεβόλων, μεγάλου ἀριθμοῦ καρβινῶν, κυνηγετικῶν ὄπλων, πολυκρότων πιστολῶν καὶ ἀφθόνων πολεμοφοδίων, ἐπειδὴ ὁ ἀφρικανὸς βασιλεὺς καὶ φιλόθηρος εἶναι καὶ ἀριστος σκοπευτής. Ἡ συνοδία ἐπίσης εἶναι ἀρίστα ἐξοπλισμένη καὶ φέρει ἐκτὸς τῶν ἄλλων δεκαεξήκοντα φουσίγγια, καὶ ἀφθόνους ζωοτροφίας καὶ φάρμακα, πρὸς τούτοις δὲ πολλὰ ἀγαπητὰ τοῖς ἀγρίοις ἀντικείμενα, μικρὰ κάτοπτρα, ὑελικὰ καὶ τὰ παραπλήσια, ἅτινα ἐλπίζει νὰνταλλάξῃ ἐπικερδῶς μετὰ προϊόντα τῆς χώρας. Πρὸς διευκόλυνσιν δὲ ἐπιστημονικῆς ἐξερευνησεως τῶν ἀγνώστων ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν συνοδῶν τοῦ βασιλέως τοῦ Σιόα δύνανται νὰ ἐπιχειρήσωσιν Εὐρωπαῖοι, ἢ ἐπιτροπὴ φέρει μεθ' ἑαυτῆς καὶ πλεῖστα ἀστρονομικὰ ἐργαλεῖα καὶ σκεύη.

Ἐτεροι περιηγηταὶ τῆς Ἀφρικῆς, ὁ Γέρχαρδ Ρόλφ καὶ ὁ Στέκκερ, ἀπεσταλμένοι τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως, καταλιπόντες τὴν Σέλλαν κατὰ τὴν 14 Μαρτίου προεχώρησαν εἰς τὰ ἐνδότερα καὶ νῦν θὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν θάσιν Τζάλο, κειμένην ἀρκτικῶς τῆς θάσεως Κούφρα, ἣν, ἄγνωστον ἐστὶ εἰς τοὺς Εὐρωπαίους σκοποῦσι νὰ ἐπισκεφθῶσι καὶ ἐξερευνησωσιν. Ὁ φανατισμὸς ὅμως καὶ τὸ ἀφιλόξενον τῶν ἰθαγενῶν μυρία τοῖς παρεμβάλλουσιν προσκόμματα, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ κάμηλους καὶ συνοδοὺς ἔχουσιν πολλοὺς καὶ μέσα ἀφθονά, ἐλπίζεται ὅτι θὰ ὑπερνηκῶσιν τὰς δυσχερεῖας ταύτας.

Ἐσχάτως ὑπελογίσθη ἀκριβῶς ὅτι ὁ παχυ-

δρομικὸς γῦρος τῆς γῆς διανύεται ἐν ὀγδοήκοντα ἑπτὰ ἡμέραις, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν παρεμβαλλομένων τυχόν ἐμποδίων. Ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος τῆς ἐν Ἀμερικῇ πόλεως Rochester ἀπέστειλεν ἐπιστολὴν, προωρισμένην νὰ περιδράμῃ τὴν γῆν, κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους. Τὴν δεκάτην ἐβδόμην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ ἐπιστολὴ ἐφθασεν εἰς Ἅγιον Φραγκίσκον τῆς Καλλιφορνίας, τὴν 18 Ἰανουαρίου ε.ε. εἰς Χόγγ-Κόγγ τῆς Σινικῆς, τὴν 22 Φεβρουαρίου εἰς Λονδίνον καὶ τὴν 6 Μαρτίου εἰς Rochester. Ἐφερε δὲ πρὸς πίστωσιν καὶ τὰς σφραγίδας τῶν κυριωτέρων σταθμῶν, ὁπόθεν διήλθεν. Αὕτη δὲ εἶναι ἡ μεγίστη μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθεῖσα ταχύτης τῆς διαβιβάσεως ἀλληλογραφίας.

ΒΕΑΤΡΑΙ.

Τὸ Λονδίνον ἔχει 3,255,000 κατοίκους.

ΠΟΝΤΙΚΟΙ ΚΕΛΑΔΟΥΝΤΕΣ

Ζωολόγος γάλλος (M. Brierre) ἐπιβεβαιῶν τὰς παρατηρήσεις ἐτέρου τινὸς (M. Bordier), διηγεῖται ὅτι ὄντως ἤκουσε παρόντων καὶ πολλῶν ἄλλων ποντικῶν κελადούντας. Οἱ κατὰ πρῶτον ἀκούσαντες τὰ κελαδήματα ταῦτα, ἐνόμισαν ὅτι εἶνε συριγμοὶ ἐρπετῶν τινῶν, ἀλλ' ὅμως προήρχοντο ἐκ τινος παλαιᾶς ὀφιοθήκης περιεχομένης τὰ γάλατα διὰ ποντικῶν. Ἐναρξίς τῶν ἀσμάτων ἐγένετο συνήθως μετὰ μεσημβριαν πρὸς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Τὰ κελαδήματα καὶ αἱ σφραγιγγες τῆς γηραιᾶς ἐψοθήκης ἠλείφθησαν δι' ἐλαίου καὶ αἱ σανίδες τῆς θύρας ἐτρίφθησαν διὰ ξηροῦ σάπυρος, ἵνα εἶνε δυνατὸν αἰφνης καὶ ἀθροῦτως νὰ ἀνοιγῶσι. Τούτου γενομένου μετὰ πολλῆς προσοχῆς εἶδον τοὺς παλμοὺς τοῦ λαίμου ποντικῶν τινος κελადούντος. Τὸ κελαδήμα του δὲ ἦτο ὅμοιον πρὸς τὸ κελαδήμα τοῦ τροχιλοῦ, τοῦ πτηνοῦ τοῦ κοινῶς ὀνομαζομένου τρυπαράκτις, εἶχε δὲ τὸ ῥύγχος αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄνω ἀνατεταμένον ὡς οἱ ὠρύμενοι κύνες. Καὶ ἠδυνήθησαν μὲν νὰ τον συλλάβωσι διὰ τῶν δακτύλων, ἀλλὰ ἐξέφυγε. Τὰ κελαδήματα δὲ ταῦτα ἠκούοντο ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ τὰς ἐπομένας. Δὲν δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι οἱ ποντικοὶ οὗτοι κελადοῦσι μιμούμενοι τὴν ὠδὴν τοῦ καναρινίου, διότι τοιαῦτα πτηνὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ πλησίον. Τίς οἶδε μὴ ἡμέραν τινὰ παρασταθῶμεν εἰς καινοφανῆς ἀκρόαμα, εἰς μουσικὴν συμφωνίαν ὑπὸ ποντικῶν ἐκτελουμένην; Ἀλλὰ βεβαίως θὰ ἀπαγορευθῇ ἡ εἴσοδος εἰς τοὺς γάτους!

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ἐν τῷ τερπνῷ παλατίῳ τοῦ Κιαγγίτ-Χανέ, ἐν Κωνσταντινουπόλει, διηγεῖται ὅτι ὁ Σουλτάνος τὰς πρώτας τοῦ ἔαρος ἡμέρας μετὰ τὸ χαρμῶν του. Ἐκεῖ ἐδέχετο καὶ τὴν θελακτικωτάτην ἐκείνην ἀναφορᾶν, τὴν ὁποίαν ἔφερε πρὸς αὐτὸν

περιστέριον, προσηρητημένην εἰς τὸν λαίμον του, ὡς ἐκ μέρους δῆθεν τῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα, νεοτοτροφοῦντα κατ' ἐκείνην τοῦ ἔτους τὴν ὥραν, παρεκάλουν τὸν Σουλτάνον νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς κυνηγούς.¹ Τελετὴ βιωφελεστάτη, τῆς ὁποίας τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν εἶθε νὰ ἐμιμοῦντο καὶ οἱ ἡμέτεροι, τῶν ὁποίων ἡ κατὰ τοῦτο ἀμεριμνία κινδυνεύει νὰ ἐξαλείψῃ τῶν περδίκων ἰδίως τὸ γένος ἀπὸ τῶν τοῦ Αἰγαίου νήσων, ὅπου ἡ γινόμενη τὸ Πάσχα τῶν ὠν αὐτῶν θραύσις εἶνε ἀνυπολόγιστος!²

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΑΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχίου.]

138.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι τοσοῦτον περιαιτολόγος, ὅστε καὶ κακολογεῖ ἑαυτὸν, προκρίνων τῆς σιωπῆς καὶ αὐτὴν αὐτοῦ τὴν κακολογίαν.

139.

Μία ἐκ τῶν αἰτιῶν, ὧν ἕνεκεν ὀλιγοστοὺς εὐρίσκει τις ἐν συνομιλίᾳ ἀνθρώπους λογικοὺς καὶ εὐαρέστους, εἶναι ἡ ἐξήτῃς.

Συεδὸν οὐδεὶς ἐκ τῶν συνδιαλεγομένων συλλογίζεται ποῖαν ἀκριβῶς πρέπει νὰ δώσῃ πρὸς τὸν λαλοῦντα ἀπόκρισιν, ἀλλ' ὅλοι κατὰ νοῦν ἔχουσι τὸ τί θέλουσι νὰ εἴπωσιν. Οἱ δὲ ἐπιτηδειότεροι καὶ φιλοφρονέστεροι ὑποκρίνονται ὅτι προσέχουσιν, ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καὶ ἡ ἐν αὐτοῖς ὑποφαινομένη αὐτῶν διάνοια μαρτυροῦσι περὶ τῆς ἀδιαφορίας αὐτῶν πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ περὶ τῆς μεγάλης σπουδῆς, μεθ' ἧς προσπαθοῦσι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ ἀγαπητὸν τῆς ὁμιλίας αὐτῶν θέμα. Δὲν ἐννοοῦσι δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀνάρμοστος αὐτῶν αὐταρέσκεια οὐτε θέλγει, οὐτε πείθει τοὺς ἄλλους, καὶ δὲν καταλαμβάνουσιν, ὅτι μία ἐκ τῶν ἄκρων τελειότητων τοῦ ἐν συνομιλίᾳ διαπρέποντος εἶναι τὸ καλῶς καὶ ἀκούειν καὶ ἀποκρίνεσθαι.

140.

Πολλάκις εἰς μεγάλας θὰ περιέπιπτεν ὁ νοήμων ἀπορίας, ἐὰν οἱ περὶ αὐτὸν ἀνοήτων δὲν ἀπετέλουν χορείαν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Δικηγόρος ὑπερασπίζων ὑπόθεσιν τινὰ μικροῦ παιδίου, εἶπε νὰ τὸ φέρωσιν εἰς τὸ δικαστήριον. Κατὰ τὸ τέλος τῆς ἀγορεύσεώς του, παρετήρησεν ὅτι τὸ ἀκροατήριον ἦτο λίαν συγκινημένον. Ἀναλαμβάνει παρευθὺς τὸ παιδίον εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἐξακολουθεῖ ἀγορεύων. Τὸ παιδίον κλαίει· οἱ παρόντες ἀδύνατον νὰ ἀναστείλωσι τὰ δάκρυα.—Διατί κλαίεις, παιδί;

1. «Περὶ ἀδειῶν τῆς κυνηγεσίας» ἰδὲ 73 φυλλάδιον τῆς Ἐστίας, σ. 333. Σ. τ. Δ.
2. Κωνσταντινουπόλις, ὑπὸ Σ. Δ. Βυζαντίου.

μου, ἐρωτᾷ αὐτὸ ὁ ἀντίδικος· «Μὲ ταμπᾶ αὐτὸς», ἀπεκρίθη τὸ παιδίον δεικνύον τὸν δικηγόρον του. Παραχρῆμα οἱ πρὶν δακρύοντες ἀνεκάγχασαν θορυβῶδως καὶ ἐσύριζαν τὸν ῥήτορα, ὅς τις ἵνα συγκινήσῃ τοὺς δικαστὰς ἐπενόησε τὸν ἀλλόκοτον τοῦτον δόλον.

Ἀδόκιμόν τινα τραγικὸν ποιητὴν ἠρώτα τις διὰ τί δὲν συγγράφει κωμωδίας;

— Ἀφ' ὅτου ἀνέγνωσα τὸν Μολιέρον δὲν ἐπιχειρῶ πλέον νὰ γράψω κωμωδίας.

— Φαίνεται, ὑπέλαβε τις τῶν παρόντων, οὐδέποτε ἀνεγνώσατε τὸν Ῥακίαν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Μὴ στηριχθῆς οὔτε εἰς μέγαν ἄρχοντα, οὔτε εἰς παλαιὸν τοῖχον.

Καλλίτερον νὰ ἵππεύῃ τις ὄνον, παρὰ νὰ κρημισθῇ ἀπὸ ἵππον. Κάλιον νὰ ἦνε κεφαλὴ ποντικῶν ἢ οὐρὰ λέοντος.

Λύπη χήρας ἀρχίζει τὴν κυριακὴν καὶ τελειώνει τὴν τετράδην. (Ἰσπανικαὶ παροιμίαι).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐν Βερολίῳ ἰδρῶθη γυναικεῖος σύλλογος οὗ κατὰ πάντα ὅμοιος οὐδαμῶς ἀλλαγῶν ὑπάρχει. Ὄνομάσθη δὲ σύλλογος τῶν καλῶν οἰκοκυρῶν διότι ἡ ἴδρυσις αὐτοῦ ἐγένετο τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν καλῶν οἰκοκυρῶν τῆς πόλεως.

Ὁ σύλλογος οὗτος καίπερ οὐ πρὸ πολλοῦ ἰδρυμένος, παρέσχεν ὅμως δείγματα εὐάρεστα εὐδοκίμησεως καὶ προόδου. Ἐχει δὲ πλὴν ἄλλων καὶ ἐπιτήδεις χημικὸν ἐργαστήριον, ἐν ᾧ ἐξετάζονται πάντα τὰ τρόφιμα, τὰ τοσοῦτον νοθευόμενα τὴν σήμερον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο χρησιμεῖον ἐν τῇ οἰκτικῇ οἰκονομίᾳ. Τὸ ἐργαστήριον δὲ τοῦτο ἔχει διευθυντὴν χημικὸν τινὰ πτυχιούχον.

Πέρυσιν ἐγένοντο καθ' ἑκάστην δοκιμαίαι καὶ πειράματα, ἐξετάσθησαν τὰ χοιρομήρια, τὸ γάλα, ὁ ζύθος ὡς καὶ οἱ τάπητες καὶ αἱ ὀπταὶ πλίνθοι.

Ὁ αὐτὸς δὲ χημικὸς ἐδίδαξε τὰ μέλη τοῦ συλλόγου σειράν μαθημάτων πρακτικῆς χημείας, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ ὁκτωβρίου 1878 προσετέθη εἰς τὸν σύλλογον καὶ σχολὴ μαγειρικῆς, ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ἐγένοντο καὶ πειράματα χημείας ἐφηρμοσμένης ἐπὶ τῆς μαγειρικῆς.

Κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν, τριάκοντα μαθήτρια ἐμορφώθησαν διδασκόμεναι τρεῖς τῆς ἐβδομάδος ἀνά τέσσαρας ὥρας καὶ ἑτέρας τέσσαρας ὥρας καθ' ἑκάστην πρὸς ἐκμάθησιν τοῦ παρασκευάζειν διάφορα φαγητὰ, ἄρτον κτλ. κτλ. Ταυτοχρόνως δ' ἐδιδάσκοντο καὶ ὑγιεινῆν, νοσοκομικὴν κλπ. Τὸν δὲ παρελθόντα ἰανουάριον ἐγένοντο αἱ πρῶται ἐξετάσεις.

Ἄλλ' ὁ σύλλογος δὲν περιορίσθη μέχρι τοῦ σημείου τούτου, ἀλλὰ διένειμε καὶ βραβεῖα εἰς τὰς θεραπαίνας καὶ θεραπαινίδας, αἵτινες μένουσιν ἐπὶ τινα ἔτη ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ. Πέρυσιν ἐβραβεύθησαν τριάκοντα ἐξ τοιαύται. Πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ βραβείου ὀφείλει νὰ ὑπηρετήσῃ τις πιστῶς πέντε κατὰ συνέχειν ἔτη ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ μέλους τινὸς τοῦ συλλόγου.

Ὁ σύλλογος πρὸς τούτοις μεριμνᾷ καὶ περὶ εὐρέσεως ἐργασίας καὶ ὑπηρεσίας. Κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἐκθεσιν ὁ σύλλογος εὗρεν ἐργασίαν εἰς 2400 γυναικείας θεραπαινίδας, θαλαμηπόλους, τροφούς, ραπτρίδας, πλυντρίδας κλπ. κλπ.

Ἐκ τούτων πάντων καταδεικνύεται πόσιν ὠφέλιμος εἶνε ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος σύλλογος τῶν κυριῶν τοῦ Βερολίνου, ἃς εὐχόμεθα νὰ μιμηθῶσι καὶ αἱ ἡμέτεροι κυρίαὶ αἱ τὸν ὑπὲρ τῆς γυναικείας παιδείσεως σύλλογον εὐδοκίμως συγκροτοῦσαι, εἰς ὃν δύνανται βαθυηθῶν καὶ κατ' ὀλίγον νὰ εἰσάγωσι τι τῶν ὀμολογουμένως ἀξιολόγων ἔργων τοῦ ἐν Βερολίῳ εὐδοκιοῦντος συλλόγου.

Πολὺν χρόνον ἐν Γαλλίᾳ ἀπηγορεύετο ἡ ἐξαγωγή τῶν ρακῶν, διότι ὡς γνωστὸν ἐχρησίμευον ὡς πρώτη καὶ κυριωτάτη ὕλη πρὸς κατασκευὴν τοῦ χάρτου, τοῦ πλουζίου τούτου κλάδου τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας. Τοῦτο δὲ διήρκεσεν ἀπὸ τοῦ 1771 μέχρι τοῦ 1860, ὅτε κατὰ συνθήκην γενομένην μετὰ τῆς Ἀγγλίας ὤρισθη τέλος ἐξαγωγῆς τῶν ρακῶν 12 φράγκα τὰ 100 χιλιόγραμμα (ἐκάστου χιλιόγραμμου ἰσοδυναμοῦντος πρὸς δράμια 312 ¹/₂).

Κατὰ τὰς συνθήκας δὲ τὰς ὑπογραφείσας μετὰ τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Πρωσσίας τῷ 1864 καὶ 1865 ἠλαττώθη τὸ τέλος τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 9 φράγκα τὰ 100 χιλιόγραμμα ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1866, εἰς 6 φρ. ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1868 καὶ 4 φρ. ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1869.

Τινὲς χῶραι, οἷον ἡ Αὐστρία, ἡ Ρωσία, ἡ Ὀλλανδία καὶ ἡ Πορτογαλία δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ρακῶν, ἐν ᾧ ἡ Ἰταλία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Τουρκία, ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Βαρβαρία ἔχουσι ἐλευθέραν τὴν ἐξαγωγὴν.

Πρὸς κατασκευὴν τοῦ χάρτου ἐν Γαλλίᾳ δαπανῶνται κατ' ἔτος ἑκατὸν ἑκατομμύρια χιλιόγραμμων ρακῆ, ὧν τὸ πλεῖστον μέρος ἐξ αὐτῆς τῆς Γαλλίας προέρχεται, οὐκ ὀλίγη δὲ ποσότης καὶ εἰσάγεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ χρησίου ποσοῦ. Οἷον τῷ 1877 εἰσῆχθησαν ρακῆ 26 ἑκατομμυρίων χιλιόγραμμων· τῷ δὲ 1878 μόνον 15 ἑκατομμ.

Καὶ ἡ εἰς Μασσαλίαν εἰσαγωγή κυζήθη ἐπαίσθητῶς. Πρὸ τινων δ' ἐτῶν ἡ εἰσαγωγή ἐξισούτο πρὸς τὸ τρίτον τῆς ὅλης εἰς Γαλλίαν εἰσαγωγῆς. Οἷον τῷ 1878 ἐκ 15 ἑκατομμ. ρακῶν καὶ ἐφθαρμένων σχοινίων εἰσαχθέντων εἰς Γαλλίαν, 5 ἑκατομμ. εἰσῆχθησαν εἰς μόνον τὴν Μασσαλίαν.

Αἱ μέγιστα δὲ ποσότητες τῶν ἐν βαμβυκίῳ ὑφασμάτων ρακῶν προέρχονται ἰδίως ἐξ Ἀλγερίας, Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος, τὰ δὲ σχοινία εἴτε πλισωμένα εἴτε μὴ προέρχονται τὰ πλεῖστα ἐξ Αἰγύπτου καὶ Τουρκίας. Τὸ δὲ πλεῖστον τῶν ἐκ μαλλίνων ὑφασμάτων προέρχεται ἐξ Ἰσπανίας, Ἰταλίας καὶ Ἑλλάδος. Καὶ τῷ μὲν 1877 εἰσῆχθησαν ρακῆ ἀξίας φρ. 41,502,876, τῷ δὲ 1878 φρ. 7,554,894. Τεσσαράκοντα δὲ περίπου καταστήματα ὑπάρχουσιν ἐν Μασσαλίᾳ μετεργόμενα τὸ ἐμπόριον τῶν ρακῶν, ἀπορροφῶντα τὸ τρίτον τῆς ἀξίας ἢν ἀνωτέρω ἀνεγράψαμεν.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ πόλις Λιβούρνον θεωρεῖτο ὡς ἡ ἀξιολογοτάτη τῶν κατὰ τὴν Μεσόγειον ἀγορὰ τῶν ρακῶν ἕνεκα τῆς ἐλευθέρως ἐξαγωγῆς αὐτῆς εἰς Ἀγγλίαν καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Ἄλλ' ἀπὸ τινων ἐτῶν ἡ Μασσαλία θεωρεῖται ἤδη τοιαύτη ὡς πρὸς τὴν Γαλλίαν. Τὰ αὐστηρὰ μέτρα τὰ πρὸ τίνος ληρθέντα εἰς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἰσχύοντα καθ' ἀπαντας τοὺς κατὰ τὴν Μεσόγειον λιμένας θὰ παρακλώσωσιν ἐπ' ὀλίγον τὴν διαβίβασιν αὐτῶν. Ἄλλ' ἐπειδὴ πᾶσαι αἱ ἀγοραὶ εὐρίσκονται ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει ὡς πρὸς τὸ ἐμπόρευμα τοῦτο, τὸ τοσοῦτον κινδυνώδες εἰς τὴν κοινὴν ὑγίειαν, δὲν ὑπάρχει φόβος μὴ ἀγορὰ τις ὑποσκελίσῃ ἐτέραν τινα.

Τὰ ρακῆ πλὴν τῆς χρήσεως αὐτῶν εἰς τὴν χαρτοποιίαν εἶνε χρῆσιμα καὶ ἀλλαχῶ. Ἰδίως δὲ τὰ ἐκ μαλλίνων ὑφασμάτων ρακῆ ἕνεκα τῶν λιπαρῶν ὕλων ἃς περιέχουσιν ἐχρησίμευον εἰς τὴν λίπανσιν τῶν ἀγρῶν ἐν Προβηγκίᾳ, ἔνθα παρέχωνον τὰ ρακῆ ταῦτα ἐν τῇ εἰζῆ τῶν ἐλαιῶν.

Σήμερον δὲ τὰ μάλλινα ρακῆ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ὑφαντικὴν, διότι ἐξ αὐτῶν παρασκευάζουσιν ὕλην πρὸς κατασκευὴν μαλλίνων ὑφασμάτων εἰς εὐτελεστέραν τιμὴν πωλουμένων.

Οἱ Ἀγγλοὶ πρόκειται ν' ἀνεγείρωσιν ἐν Κύπρῳ μέγιστον ξενοδοχεῖον, οὗτινος ἡ δαπάνη θ' ἀνέλθῃ εἰς 1,500,000 φρ.

Εἰς ἈΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ὁ ἐν Πειραιεῖ συνδρομητὴς τῆς Ἑστίας κ. Ν. Κ. Φραντζῆς ἐκοινοποίησεν ἡμῖν τὰ ἐπόμενα· «Ἄντι τῆς ὀλοκλήρου παρασκευῆς δι' ἧς, ὡς ἐν τῷ 172 φύλλῳ τῆς Ἑστίας ἐσημειώσατε, εὐληπτον ἀποβαίνει τὸ ἐλαιον τοῦ ὀνίσκου (λάδι τῆς μουρούνας) ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀναφέρω ὑμῖν τὸ ἐξῆς ἀπλοῦστατον μέσον: Μία ἢ τὸ πολὺ δύο καραμέλαι τῆς μέντας, χρωματισμέναι—τῶν λευκῶν, αἵτινες ἐν κυλίνδρῳ πωλοῦνται, μὴ ἔχουσιν πολὺ τὸ ἀρωμα—πρὸ τῆς λήψεως τοῦ ἐν λόγῳ ἐλαίου, καὶ μία μετὰ τὴν λήψιν, ἀρκοῦσιν ὅπως καὶ ἡ μάλλον χαϊδευμένη κόρη λίαν εὐχερῶς λάβῃ τὸ ἐλαιον τοῦτο.»

ΛΕΙΠΣΙΓ—ΤΥΠΟΣ ΚΟΡΙΝΘΗΣ, ΟΔΟΣ ΜΙΑΤΙΑΣΟΓ ΚΑΙ ΝΙΚΙΟΥ, 19.